BESLUT

KOMMISSIONENS BESLUT (EU) 2017/1797

av den 23 maj 2017

om de stödordningar SA.42393 (2016/C) (f.d. 2015/N) som Tyskland har genomfört för vissa slutkonsumenter (sänkt extra nätavgift) och SA.47887 (2017/N) som Tyskland planerar att genomföra för att utöka stödordningen för kraftvärme vad gäller kraftvärmeanläggningar som används i slutna nät

[delgivet med nr C(2017) 3400]

(Endast den engelska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 108.2 första stycket,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a,

efter att i enlighet med nämnda artiklar ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig ([1]) och med beaktande av dessa synpunkter,

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 108.3, och

av följande skäl:

1. FÖRFARANDE

(1) Den 28 augusti 2015 anmälde de tyska myndigheterna förslaget till reform av lagen om produktion av kraftvärme (*Kraft-Wärme-Kopplungsgesetz*, nedan kallad *den anmälda KWKG 2016*), som sedan antogs som lag den 21 december 2015, till kommissionen. KWKG 2016 ersatte lagen om kraftvärmeproduktion av den 19 mars 2002 (nedan kallad *KWKG 2002*).

(2) Genom en skrivelse av den 24 oktober 2016 (nedan kallad *beslutet om att inleda förfarandet*) informerade kommissionen de tyska myndigheterna om att den hade godkänt det stöd till kraftvärmeanläggningar, lagringsanläggningar och nät för fjärrvärme/fjärrkyla som hade beviljats inom ramen för den anmälda KWKG 2016, men att den hade beslutat att inleda det förfarande som anges i artikel 108.2 i fördraget i fråga om de nedsättningar av den extra nätavgiften som hade beviljats vissa slutkonsumenter enligt den anmälda KWKG 2016.

(3) Beslutet om att inleda förfarandet har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* ([2]). Kommissionen har uppmanat berörda parter att inkomma med sina synpunkter på stödåtgärderna.

(4) Kommissionen mottog synpunkter från de berörda parterna. Kommissionen vidarebefordrade synpunkterna till de tyska myndigheterna, som fick möjlighet att bemöta dem. Deras kommentarer togs emot den 13 januari 2017 genom en skrivelse daterad samma dag.

(5) De tyska myndigheterna lämnade in sina synpunkter på beslutet om att inleda förfarandet den 10 november 2016. Efter att upplysningar hade begärts den 6 februari 2017, 29 mars 2017 och 28 april 2017 lämnade de in kompletterande upplysningar den 10 februari 2017, 31 mars 2017 och 2 maj 2017.

(6) De tyska myndigheterna meddelade också kommissionen att de bestämmelser om en extra nätavgift och om nedsättningar av den extra nätavgiften för vissa slutkonsumenter som omfattades av det formella granskningsförfarandet hade ändrats genom en lag av den 22 december 2016 om ändring av bestämmelserna för elproduktion genom kraftvärme (*Gesetz zur Änderung der Bestimmungen zur Stromerzeugung aus Kraft-Wärme-Kopplung und zur Eigenerzeugung*, nedan kallad *lagen av den 22 december 2016*).

([1]) EUT C 406, 4.11.2016, s. 21.

([2]) Kommissionens beslut av den 24 oktober 2016 om statligt stöd SA.42393 (2016/C) (f.d. 2015/N) Tyskland – Reform av stödet till kraftvärme i Tyskland – Uppmaning enligt artikel 108.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt att inkomma med synpunkter (EUT C 406, 4.11.2016, s. 21).

(7) Den 29 mars 2017 anmälde de tyska myndigheterna en planerad ändring i det stöd till kraftvärme som kommissionen hade godkänt den 24 oktober 2016. Anmälan om den ändringen registrerades som SA.47887 (2017/N). Den 3 april 2017 lämnade de tyska myndigheterna kompletterande upplysningar. Den preliminära bedömningen av den ändringen enligt artikel 108.3 i EUF-fördraget och artikel 4 i rådets förordning (EU) 2015/1589 ([3]) ingår i detta beslut (avsnitt 7).

(8) Den 25 april 2017 informerade de tyska myndigheterna kommissionen om att de som ett undantagsfall i båda förfarandena gick med på att beslutet i både ärende SA.42393 och SA.47887 antogs och anmäldes på engelska.

2. DETALJERAD BESKRIVNING AV DEN STÖDÅTGÄRD SOM DET FORMELLA GRANSKNINGSFÖRFARANDET AVSER (NEDSATTA EXTRA NÄTAVGIFTER)

2.1 Presentation av KWKG 2016: mål och bakgrund

(9) Syftet med KWKG 2016 (såväl den anmälda som den ändrade) är att öka energieffektiviteten i Tysklands elproduktion genom att öka nettoelproduktionen från kraftvärmeanläggningar till 110 TWh/år fram till 2020 och 120 TWh/år fram till 2025, jämfört med den nuvarande årliga produktionen på 96 TWh/år. De tyska myndigheterna förväntar sig att en sådan ökning skulle bidra till ytterligare en minskning av koldioxidutsläppen med 4 miljoner ton fram till 2020 inom elsektorn, eftersom el från kraftvärmeanläggningar i Tyskland ersätter separat produktion av värme och el från kolkraftverk. Detta ingår i de olika åtgärder som har antagits inom ramen för *Energiewende* (energiomställningen).

(10) Enligt KWKG 2016 beviljas stöd till nya, moderniserade och upprustade högeffektiva kraftvärmeanläggningar ([4]). För att upprätthålla den nuvarande produktionsnivån på 15 TWh/år i befintliga anläggningar inom fjärrvärmesektorn och eventuellt kunna återföra den till en tidigare nivå på 20–22 TWh/år beviljar Tyskland också stöd till befintliga kraftvärmeanläggningar som drivs med gas inom fjärrvärmesektorn fram till 2019. Enligt KWKG 2016 ska även nya anläggningar för värme/kyla eller upprustade lagringsanläggningar få stöd, eftersom de ökar flexibiliteten i kraftvärmeanläggningarna och därför kan bidra till att minska koldioxidutsläppen ytterligare inom elsektorn. Slutligen kan stöd beviljas för anläggning eller utbyggnad av nät för fjärrvärme/fjärrkyla, eftersom systemets energieffektivitet kan ökas om kraftvärmeanläggningar används i anslutning till fjärrvärme. Kommissionen godkände alla dessa stödåtgärder i sitt beslut om att inleda förfarandet ([5]).

(11) Den anmälda KWKG 2016 trädde i kraft den 1 januari 2016. Ikraftträdandet av bestämmelserna om den extra nätavgiften och nedsättningarna av den extra nätavgiften senarelades inte. Lagen av den 22 december 2016 om ändring av bestämmelserna om en extra nätavgift och nedsättningar av den extra nätavgiften för vissa slutkonsumenter (nedan kallad *den ändrade KWKG 2016*) trädde i kraft den 1 januari 2017

(12) KWKG 2002, som har ersatts av KWKG 2016, innehöll redan mål för klimatskydd, miljöskydd och energieffektivitet. Där föreskrevs att en premie skulle betalas till operatörer av kraftvärmeanläggningar i syfte att minska koldioxidutsläppen i Tyskland med 10 miljoner 2005 och med minst 20 miljoner 2010 (jämfört med 1998). Premien fastställdes i KWKG 2002 och togs ut utöver försäljningspriset för elen. Stödet enligt KWKG 2002 finansierades också genom en extra nätavgift (nedan kallad *den extra nätavgiften*) och i KWKG 2002 föreskrevs att denna avgift skulle sänkas för vissa slutkonsumenter. KWKG 2002 har dock inte anmälts till kommissionen i enlighet med artikel 108.3 i EUF-fördraget.

2.2 De extra nätavgifterna och nedsättningarna för vissa slutkonsumenter

2.2.1 *Normala extra nätavgifter och nedsättningar för vissa slutkonsumenter enligt KWKG 2016*

(13) Stödet till kraftvärmeanläggningar, lagringsanläggningar och nät för fjärrvärme/fjärrkyla finansieras genom en extra nätavgift på el som levereras till slutkonsumenter genom det allmänna elnätet eller genom ett slutet distributionsnät (nedan kallad *den extra nätavgiften*). Nätoperatörerna tar ut avgiften som ett komplement till de vanliga nätavgifterna. Den extra nätavgiften kallas *KWKG-Umlage* i KWKG 2016 (se artikel 26.1 i KWKG 2016). Nätoperatörerna måste göra bokföringsmässig åtskillnad mellan den extra nätavgift som tas ut (artikel 26.1 i den anmälda KWKG 2016 och artikel 26.3 i den ändrade KWKG 2016).

([3]) Rådets förordning (EU) 2015/1589 av den 13 juli 2015 om genomförandebestämmelser för artikel 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUT L 248, 24.9.2015, s. 9).
([4]) Kraftvärmeanläggningar som drivs med kol och lignit är uteslutna från stöd enligt KWKG 2016.
([5]) Se fotnot 1.

(14) Beloppet för den extra nätavgiften beräknas varje år av de systemansvariga för överföringssystemen som en enhetlig sats per kWh som levereras till de slutkonsumenter som är anslutna till det allmänna nätet eller till slutna distributionsnät.

(15) Enligt artikel 27b i den ändrade KWKG 2016 ska el som lagras omfattas av den extra nätavgiften när den tas ut från lagringsanläggningen, inte när den matas in i lagringsanläggningen.

(16) Vissa kategorier av slutanvändare är emellertid berättigade till en sänkt avgift som fastställs i enlighet med KWKG 2016. För slutkonsumenter med en årlig förbrukning på mer än 1 GWh (nedan kallade *slutkonsumenter i kategori B*) fastställs en högsta extra nätavgift på 0,04 cent/kWh enligt den anmälda KWKG 2016. Den andra kategori slutkonsumenter som gynnas av en sänkt extra nätavgift är slutkonsumenter som är verksamma inom tillverkningssektorn och som förbrukar mer än 1 GWh och för vilka elkostnaderna motsvarar mer än 4 % av omsättningen (nedan kallade *slutkonsumenter i kategori C*). För den senare kategorin slutkonsumenter införs enligt den anmälda KWKG 2016 en högsta extra nätavgift på 0,03 cent/kWh (artikel 26.2 i den anmälda KWKG 2016). Slutkonsumenter som betalar den extra nätavgiften i sin helhet kallas *slutkonsumenter i kategori A*.

(17) De extra nätavgifter (i cent/kWh) ([6]) som var tillämpliga enligt den anmälda KWKG 2016 för år 2016 anges i tabell 1:

Tabell 1

Extra nätavgifter 2016

Kategori A	Kategori B	Kategori C
0,445	0,04	0,03

(18) Baserat på de prognoser ([7]) som de systemansvariga för överföringssystemen har gjort för att fastställa den extra nätavgiften för 2016 ([8]) har de tyska myndigheterna lämnat in följande siffror som visar den relativa storleken på varje kategori och nedsättningarnas storlek:

Tabell 2

Relativ andel av förbrukningen och av kraftvärmefinansieringen per slutkonsumentkategori

	Totalt	Kat. A	Kat. B	Kat. C
Prognos över förbrukningen i GWh	485 149	259 748	143 883	81 518
Andel av den totala förbrukningen	100 %	53,54 %	29,66 %	16,80 %
Extra nätavgift 2016 (cent/kWh), avrundad		0,445	0,04	0,03
Prognos för extra nätavgift (totalt, miljoner euro)	1 239	1 157	58	24
Andel av de totala intäkterna	100 %	93 %	5 %	2 %
Nominell ([1]) extra nätavgift 2016 (cent/kWh), avrundad	0,255			

([6]) Se https://www.netztransparenz.de/de/file/KWKG-Aufschlaege_2016_V01.pdf
([7]) Tyskland angav att de slutliga siffrorna inte skulle bli tillgängliga före det andra halvåret 2017.
([8]) Prognoserna finns tillgängliga på https://www.netztransparenz.de/Portals/1/Content/Kraft-W%C3%A4rme-Kopplungsgesetz/KWK-G-Aufschl%C3%A4ge-Prognosen/KWKG_Prognose_2016_nach_KWKG_2016_Internet.pdf

	Totalt	Kat. A	Kat. B	Kat. C
Skillnad jämfört med den nominella extra nätavgiften		– 0,19 ([2])	0,215 ([3])	0,225 ([4])
Fördel (i miljoner euro) — avrundad		– 494	310	184

([1]) Den nominella extra nätavgiften är den extra nätavgift som skulle tillämpas på alla användare om slutkonsumenterna i kategorierna B och C inte omfattades av nedsättningar.
([2]) Om slutkonsumenter i kategorierna B och C inte omfattades av nedsättningar skulle den extra nätavgiften för slutkonsumenter i kategori A vara 0,19 eurocent/kWh lägre.
([3]) Om slutkonsumenter i kategorierna B och C inte omfattades av nedsättningar skulle den extra nätavgiften vara 0,215 eurocent/kWh högre för slutkonsumenter i kategori B (jämfört med den nominella extra nätavgiften).
([4]) Om slutkonsumenter i kategorierna B och C inte omfattades av nedsättningar skulle den extra nätavgiften vara 0,225 eurocent/kWh högre för slutkonsumenter i kategori C (jämfört med den nominella extra nätavgiften).

(19) Nedsättningar i den extra nätavgiften infördes genom KWKG 2002. För slutkonsumenter med en årlig förbrukning på mer än 100 000 kWh (nedan kallade *slutkonsumenter i kategori B*) fastställs i KWKG 2002 en högsta extra nätavgift på 0,05 cent/kWh. För slutkonsumenter som är verksamma inom tillverkningssektorn och som förbrukar mer än 100 000 kWh och för vilka elkostnaderna motsvarar mer än 4 % av omsättningen (nedan kallade *slutkonsumenter i kategori C*) fastställs i KWKG 2002 en högsta extra nätavgift på 0,025 cent/kWh.

2.2.2 *Den extra nätavgiften och nedsättningarna enligt den ändrade KWKG 2016 den 22 december 2016*

(20) De tyska myndigheterna angav att från och med den 1 januari 2017 skulle nedsättningarna enbart beviljas energiintensiva användare som är berättigade till nedsättningar av EEG-tilläggsavgiften (dvs. den tilläggsavgift på el som tas ut i Tyskland för att finansiera stödet till förnybar energi inom ramen för EEG-lagen) på grundval av artikel 63.1 i lagen om förnybara energikällor (*Erneuerbare-Energien-Gesetz*, nedan kallad *EEG 2014* ([9])) jämförd med artikel 64 i EEG (se artikel 27a i den ändrade KWKG 2016). Det kravet innebär följande:

a) Företaget måste ingå i någon av de sektorer som anges i bilaga 4 till EEG.

b) Den el som omfattas av EEG-tillägget och som företaget har använt ska uppgå till minst 1 GWh under det senaste räkenskapsåret vid den berörda förbrukningspunkten.

c) Det berörda företaget kan vid förbrukningspunkten klassificeras i någon av de sektorer som anges i bilaga 4 till EEG.

d) Företagets energiintensitet uppgår till

— 14 % för företag i förteckning 1 i bilaga 4 till EEG.

— 20 % för företag i förteckning 2 i bilaga 4 till EEG.

e) Företaget måste ha ett certifierat system för el- eller miljöförvaltning. Om företaget förbrukar mindre än 5 GWh kan det använda alternativa system för att förbättra energieffektiviteten.

f) Företagets energiintensitet beräknas som kvoten mellan elkostnaderna och det aritmetiska medelvärdet för bruttoförädlingsvärdet under de tre senaste avslutade räkenskapsåren. De relevanta elkostnaderna motsvarar företagets antagna elförbrukning multiplicerad med det antagna elpriset. Den antagna elförbrukningen motsvarar det aritmetiska medelvärdet över de tre senaste avslutade räkenskapsåren ([10]). Det antagna elpriset motsvarar det genomsnittliga detaljhandelspriset på el för företag med en liknande elförbrukning.

([9]) EEG 2014 finns tillgänglig på http://www.gesetze-im-internet.de/eeg_2014/. EEG 2014 offentliggjordes i den tyska offentliga tidningen den 24 juli 2014 (BGBl I 2014 nr 33, s. 1066).
([10]) Denna metod för att fastställa ett företags energiintensitet har godkänts av kommissionen i de statliga stödärendena SA.38632 och SA.44679 (se kommissionens beslut av den 23 juli 2014 om statligt stöd SA.38632 (2014/N) – Tyskland – EEG 2014 (EUT C 325, 2.10.2015, s. 4) och kommissionens beslut av den 20 december 2016 om statligt stöd SA.44679 (2016/N) – Tyskland – ändring av den metod som används för att definiera energiintensitet enligt EEG (EUT C 68, 3.3.2017, s. 10).

(21) För ett företag som uppfyller de villkoren kommer följande tak att tillämpas på den extra nätavgiften.

a) Förbrukning upp till 1 GWh: inget tak – hela den extra nätavgiften.

b) Resterande förbrukning: 15 % av den extra nätavgiften.

(22) Det sammanlagda beloppet för nätavgiften är dock begränsat till följande procentandelar för alla förbrukningspunkter och dessa andelar tillämpas på det aritmetiska medelvärdet på företagets bruttoförädlingsvärde (GVA) under de senaste tre avslutade räkenskapsåren:

a) 0,5 % av GVA för företag som uppnår en energiintensitet på minst 20 %.

b) 4 % av GVA för företag som har en energiintensitet på mindre än 20 %.

(23) Under alla omständigheter får nedsättningen av den extra nätavgiften till följd av taken inte leda till ett belopp som är mindre än 0,03 cent/kWh för el över 1 GWh.

(24) Enligt den ändrade KWKG 2016 ska 2017 års nivå på hela den extra nätavgiften vara 0,438 cent/kWh (artikel 37 i den ändrade KWKG 2016).

2.2.3 *Anpassningsplanen*

(25) Enligt de tyska myndigheterna ska följande extra nätavgift gälla för perioden 2011–2016:

	Full avgift (i cent/kWh)	Slutkonsumenter i kat. B		Slutkonsumenter i kat. C	
		(i cent/kWh)	% av full avgift	(i cent/kWh)	% av full avgift
2011	0,03	0,03	100	0,025	83
2012	0,002	0,05	2 500	0,025	1 250
2013	0,126	0,06	48	0,025	20
2014	0,178	0,055	31	0,025	14
2015	0,254	0,051	20	0,025	10
2016	0,445	0,04	9	0,03	7

(26) De tyska myndigheterna förklarade att den extra nätavgiften fastställdes med utgångspunkt i de beräknade finansieringsbehoven för stödet och med en mekanism för korrigeringar i de fall beräkningarna hade legat för högt (eller för lågt). Den extra nätavgiften hade ibland blivit mycket låg för slutkonsumenter i kategori A, antingen på grund av att det beräknade stödet var lågt under ett visst år eller till följd av korrigeringar för föregående år, då den extra nätavgiften hade varit för hög. Så var t.ex. fallet 2012, då den extra nätavgiften var låg på grund av en korrigering till följd av att den extra nätavgiften hade varit för hög 2009 jämfört med de faktiska beloppen. Den extra nätavgiften för slutkonsumenter i kategori C var däremot fast och motsvarade därför en större andel av den normala extra nätavgiften under 2012.

(27) De tyska myndigheterna lade fram en anpassningsplan för slutkonsumenter i kategori B och C. Syftet med planen är att gradvis höja den extra nätavgift som betalas av slutkonsumenter i kategori B och C till 100 % i fråga om icke-energiintensiva användare och till 15 % av hela den extra nätavgiften för energiintensiva användare fram till 2019.

(28) Anpassningsplanen inleds 2011. Eftersom den extra nätavgift som slutanvändare i kategori B och C betalade sammanlagt motsvarade mer än 100 % av den normala extra nätavgiften under 2011 och 2012, ska anpassningsplanen börja tillämpas på icke-energiintensiva användare först 2013. Sammanlagt betalade konsumenter i kategori B i själva verket mer för 2013–2016 än vad som krävs enligt anpassningsplanen (21 % i stället för upp till 12,5 %), vilket innebär att deras avgifter i praktiken inte behöver anpassas förrän från och med 2017. Anpassningen för konsumenter i kategori C kommer att göras från och med 2016 eftersom de sammanlagt betalade mer för perioden 2013–2015 än vad som krävs enligt anpassningsplanen (13 % i stället för upp till 12,5 %).

(29) När det gäller energiintensiva användare betalade de sammanlagt 15 % av den extra nätavgiften för perioden 2011–2016. I praktiken kommer anpassningsplanen att tillämpas på dem från och med 2017.

(30) För åren 2017 och 2018 baseras anpassningsplanen på regeln att den extra nätavgiften ska vara dubbelt så stor som förra årets extra nätavgift. Det innebär att den extra nätavgiften kommer att vara 0,060 cent/kWh eller 0,080 cent/kWh 2017, beroende på om slutkonsumenterna tillhör kategori B eller C. År 2018 kommer den att vara 0,120 cent/kWh eller 0,160 cent/kWh, beroende på om slutkonsumenterna tillhör kategori B eller C. År 2019 kommer de att betala 100 % av den extra nätavgiften. För energiintensiva användare kommer den extra nätavgiften dock att ha ett tak på 15 % av hela den extra nätavgiften.

(31) Anpassningsplanen ska följa följande bana:

(%)

	Slutkonsumenter i kat. B (icke-energiintensiva)	Slutkonsumenter i kat. C (icke-energiintensiva)	Energiintensiv användare
2011	7	7	7
2012	8,1	8,1	8,1
2013	9,2	9,2	9,2
2014	10,3	10,3	10,3
2015	11,4	11,4	11,4
2016	12,5	12,5 (0,056 cent/kWh)	12,5
2017	18,3 (0,08 cent/kWh)	13,7 (0,06 cent/kWh)	13,7 (0,06 cent/kWh) för slutkonsument i f.d. kategori C och 15 % för slutkonsument i f.d. kategori B.
2018	36,5 (0,16 cent/kWh)	27,4 (0,12 cent/kWh)	15
2019	100	100	15

(32) Om den extra nätavgift som har betalats tidigare var lägre än den nivå som har fastställts i anpassningsplanen kommer stödmottagarna att få betala mellanskillnaden.

(33) Detta är fallet för icke-energiintensiva användare i kategori C. För 2016 kommer de att uppmanas att betala ytterligare 0,026 cent/kWh, eftersom de betalade 0,03 cent/kWh trots att de borde ha betalat 0,056 cent/kWh enligt anpassningsplanen (se punkt 36 i den ändrade KWKG 2016). Detta belopp kommer att ingå i sluträkningen för 2016. Företaget kommer emellertid inte att behöva betala de ytterligare 0,026 cent/kWh om det sammanlagda värdet på nedsättningarna för perioden 2014–2016 inte överskrider 160 000 euro. Tyskland angav att detta tröskelvärde säkerställer att nedsättningarna inte uppfyller samtliga kriterier för statligt stöd i den mening som avses i den förordning som antogs i enlighet med artikel 2 i rådets förordning (EG) nr 994/98 ([11]) (stöd av mindre betydelse).

(34) Anpassningsplanen har införts från och med 2016 genom lagen av den 22 december 2016 (artikel 36 i den ändrade KWKG 2016).

2.3 **Närmare beskrivning av inrättandet och indrivningen av den extra nätavgiften**

(35) För att se till att varje nätoperatör kompenseras för merkostnaderna till följd av operatörens kompensationsskyldighet införs genom KWKG 2016 ett system där bördan av inköps- och kompensationsskyldigheterna fördelas jämnt mellan de systemansvariga för överföringssystemen i förhållande till andelen slutkonsumenter som är anslutna till deras nät eller de distributionsnät som är kopplade till deras överföringsnät, och sedan också

([11]) Rådets förordning (EG) nr 994/98 av den 7 maj 1998 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på vissa slag av övergripande statligt stöd (EGT L 142, 14.5.1998, s. 1).

kompenseras i sin helhet för dem via den extra nätavgiften som står i proportion till förbrukningen i deras respektive nät (artiklarna 26–28 den anmälda KWKG 2016 och artikel 29 i den ändrade KWKG 2016). Systemet kan sammanfattas på följande sätt:

a) Nätoperatörer tar ut den extra nätavgiften från de slutkonsumenter som är anslutna till deras nät.

b) Alla distributionsnätsoperatörer kan begära full ersättning för merkostnaderna (till följd av deras skyldighet att betala premier till de kraftvärmeanläggningar som är anslutna till deras nät, se skäl 65 i beslutet om att inleda förfarandet) från sina respektive systemansvariga för överföringsnäten. Bördan överförs därmed till de systemansvariga för överföringsnäten.

c) De systemansvariga för överföringsnäten jämnar ut den finansiella bördan mellan sig så att var och en får samma börda i förhållande till förbrukningen hos de slutkonsumenter som (direkt eller indirekt) är anslutna till deras nät. Därefter

d) får de systemansvariga för överföringsnäten ersättning från distributionsnätsoperatörerna, så att varje nätoperatör bär samma börda i förhållande till förbrukningen hos de slutkonsumenter som är anslutna till deras respektive distributionsnät och i förhållande till den uttagna extra nätavgiften. Rent konkret betyder detta att distributionsnätsoperatörerna överför de pengar som har samlats in genom den extra nätavgiften till sina respektive systemansvariga för överföringsnäten (eftersom de också redan har överfört hela den finansiella bördan till dem i steg b) ([12]).

(36) Detta system bibehålls i den ändrade KWKG 2016. Det beskrivs dock mycket mer ingående och tydligt i den ändrade KWKG 2016. Metoden för att ta ut den extra nätavgiften från stödmottagarna har ändrats: efter de ändringar som infördes genom lagen av den 22 december 2016 tas den sänkta extra nätavgift som ska betalas av energiintensiva användare ut direkt av de systemansvariga för överföringssystemen (artikel 27.2 i den ändrade KWKG 2016).

(37) Den metod som systemansvariga för överföringssystem ska använda för att beräkna den extra nätavgiften fastställs i den anmälda KWKG 2016, vilket beskrivs i beslutet om att inleda förfarandet (skäl 79). Nivån på den extra nätavgiften beror på det beräknade stödbeloppet och den beräknade leveransen av el till de slutkonsumenter som är anslutna till det allmänna nätet och de slutna distributionsnäten. Samtidigt ska hänsyn tas till korrigeringar för föregående år och till nedsättningar för vissa kategorier av slutkunder. I lagen fastställs också en årlig budgetgräns för systemet och därmed även för den totala extra nätavgiften (artikel 29 i den anmälda KWKG 2016).

(38) Denna metod bibehålls i den ändrade KWKG 2016 (artikel 26a i den ändrade KWKG 2016). För 2017 avviker den ändrade KWKG 2016 dock från metoden. I stället fastställs nivån för den normala extra nätavgiften direkt i lagen (till 0,438 cent/kWh, se artikel 37.1 i den ändrade KWKG 2016).

2.4 **Varaktighet**

(39) De tyska myndigheterna åtog sig att göra en ny anmälan av nedsättningarna av den extra nätavgiften senast tio år efter det att kommissionens slutliga beslut hade antagits.

2.5 **Stödmottagare**

(40) Före de ändringar som infördes genom lagen av den 22 december 2016 fanns det två kategorier av stödmottagare för nedsättningarna.

(41) I den första kategorin var stödmottagarna så kallade slutkonsumenter i kategori B, dvs. slutkonsumenter med en årlig förbrukning på mer än 1 GWh (se skäl 15). De tyska myndigheterna meddelade att de inte har exakta uppgifter om vilka sektorer som stödmottagare i kategori B skulle vara verksamma inom, men angav att företag i tillverkningssektorer i allmänhet hade en förbrukning på mer än 1 GWh, med undantag för 17 sektorer där den genomsnittliga förbrukningen är mindre än 1 GWh/år. Dessa sektorer anges i tabell 23 i beslutet om att inleda förfarandet.

([12]) Det steget förklaras numera tydligare i artikel 28.3 i den ändrade KWKG.

(42) De upplysningar som lämnades under det preliminära granskningsförfarandet visade att företag som är verksamma i tjänstesektorer i allmänhet förbrukar mindre än 1 GWh, med undantag för några få sektorer, som sjukhusvård och hotell (se tabellerna 6 och 7 i beslutet om att inleda förfarandet och skäl 127 i beslutet om att inleda förfarandet).

(43) Före de ändringar som införs genom lagen av den 22 december 2016 utgjordes stödmottagarna för nedsättningarna i den andra kategorin av s.k. slutkonsumenter i kategori C, dvs. slutkonsumenter som var verksamma i tillverkningssektorn och förbrukade mer än 1 GWh och vars elkostnader motsvarar mer än 4 % av omsättningen.

(44) De tyska myndigheterna lämnade inga detaljerade upplysningar om de sektorer eller typer av företag som skulle uppfylla de villkoren, men angav att majoriteten av dem skulle klassificeras som energiintensiva användare enligt ”Besondere Ausgleichregelung” i EEG (nedan kallad *BesAR*).

(45) Efter de ändringar som infördes genom lagen av den 22 december 2016 kommer stödmottagarna för nedsättningarna vara energiintensiva användare som uppfyller de villkor som beskrivs i skäl 20, dvs. energiintensiva användare i den mening som avses i BesAR. I detta sammanhang angav de tyska myndigheterna under det preliminära granskningsförfarandet att företag som får stöd i form av sänkta EEG-tillägg och som ingår i BesAR i huvudsak var verksamma i de sektorer som anges i tabell 3.

Tabell 3

Översikt över sektorerna i BesAR

Ekonomisk aktivitet [WZ 2008]	Antal leveranspunkter	Förmånlig prissättning på el [GWh]
0800 Utvinning av malmer och mineral utom energimineral	171	516
1000 Livsmedelsframställning	414	3 754
1100 Tillverkning av dryckesvaror	38	364
1300 Textilvarutillverkning	63	687
1600 Tillverkning av trä och varor av trä och kork, utom möbler osv.	142	3 038
1700 Massa-, pappers- och pappersvarutillverkning	118	11 843
1800 Tillverkning av papper och pappersvaror osv.	28	353
1900 Tillverkning av stenkolsprodukter och raffinerade petroleumprodukter	15	[…] (*)
2000 Tillverkning av kemikalier och kemiska produkter	283	28 421
2200 Tillverkning av gummi- och plastvaror	351	3 984
2300 Glas- och glasvarutillverkning, keramik osv.	285	7 550
2400 Stål- och metallframställning	280	24 351
2500 Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	205	1 453
2600 Tillverkning av datorer osv.	21	337
2700 Tillverkning av elektrisk utrustning	26	799
2800 Maskiner	21	474
2900 Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	30	320
3100 Tillverkning av möbler	5	[…] (*)
3800 Avfallshantering osv.	90	544
4900 Landtransport, transport i rörsystem	130	12 443
Stöd till andra sektorer	61	1 624
Totalt	2 777	105 935

(*) *Affärshemlighet*.
Källa: BAFA, maj 2016.

(46) De tyska myndigheterna angav också att enligt det nya systemet för nedsättningar skulle antalet stödmottagare bli ungefär 2 000 tillverkningsföretag med en beräknad sammanlagd årlig elförbrukning på cirka 100 TWh.

2.6 **Målet med sänkta extra nätavgifter**

(47) De tyska myndigheterna har förklarat att de anser att nedsättningarna är nödvändiga för att bibehålla stödet till kraftvärme, eftersom stödet enbart är möjligt om avgifterna inte hotar konkurrenskraften hos de berörda företagen. De tyska myndigheterna är rädda för att den extra nätavgiften i sin helhet på medellång sikt skulle kunna leda till en betydande minskning i investeringarna och en försvagning av värdekedjorna i Tyskland. Utan nedsättningarna skulle stödet till kraftvärme och de åtföljande målen om energieffektivitet och sänkta koldioxidutsläpp inte accepteras längre.

(48) Slutligen betonade de tyska myndigheterna att bördan med den extra nätavgiften läggs till den börda som redan följer av EEG-tillägget. som också är avsett att tillhandahålla tillräckliga finansiella resurser för att finansiera stöd till förnybar energi, som – precis som stödet till kraftvärme – syftar till att fasa ut fossila bränslen i den tyska elproduktionen.

2.7 **Skäl till att inleda förfarandet**

(49) I sitt beslut om att inleda förfarandet erkände kommissionen likheterna mellan stödet till kraftvärme och stöd till förnybar energi och likheterna mellan de extra nätavgifterna för kraftvärme och tilläggen för förnybar energi. Kommissionen höll med om att det kan finnas skäl att finansiera stödet till kraftvärme genom extra nätavgifter för el och att det kan behövas nedsättningar för vissa slutkonsumenter för att säkerställa en regelbunden men också hållbar finansieringskälla för stödet och därmed hålla fast vid de högt ställda klimatmålen för kraftvärmestödet. Kommissionen tvivlade dock på att stödåtgärderna var proportionerliga och nödvändiga och ansåg att konkurrensen riskerade att snedvridas.

(50) Dessutom angav kommissionen att den skulle använda de kriterier för stödberättigande och proportionalitet som anges i skälen 185–192 i riktlinjerna för statligt stöd till miljöskydd och energi 2014–2020 ([13]) som vägledning och konstaterade att de nedsättningar som Tyskland beviljade inte var begränsade till samma kategori av användare. Framför allt verkade nedsättningarna inte vara begränsade till företag som skulle vara energiintensiva och som hade internationell konkurrens (och därmed inte kunde föra över sina kostnader till kunderna).

(51) Kommissionen inledde därför det formella granskningsförfarandet.

3. **SYNPUNKTER FRÅN BERÖRDA PARTER VAD GÄLLER NEDSÄTTNINGARNA AV DEN EXTRA NÄTAVGIFTEN**

3.1 **Synpunkter från BV Glas**

(52) Kommissionen tog emot synpunkter från BV Glas, som är en branschorganisation för den tyska glasindustrin. BV Glas anger att glasindustrin direkt sysselsätter 53 000 personer i Tyskland, har en omsättning på 9,2 miljarder euro (2015), att sektorn är kraftigt exponerad för handel och att de flesta glastillverkande företag klassificeras som slutkonsumenter i kategori C.

(53) BV Glas hävdar att åtgärden inte är statligt stöd eftersom den inte innehåller finansiella flöden från den statliga budgeten. De lämnar inga närmare uppgifter till stöd för denna åsikt utan nöjer sig med att konstatera att den extra nätavgiften liknar EEG-tillägget, som den inte heller anser ska betraktas som statliga medel. BV Glas hänvisar till de synpunkter som den lämnade till kommissionen i samband med förfarande SA.33995 (2013/C) ([14]). De anser också att åtgärden inte innebär någon fördel, inte är selektiv och inte påverkar handeln och konkurrensen, men lämnar inga ytterligare förklaringar.

([13]) EUT C 200, 28.6.2014, s. 1.

([14]) Statligt stödärende SA.33995 (2013/C) (f.d. 2013/NN) om stödordningen SA.33995 (2013/C) (f.d. 2013/NN) som Tyskland har genomfört till förmån för stöd för el från förnybara energikällor och energiintensiva användare (se kommissionens beslut (EU) 2015/1585 av den 25 november 2014 om stödordningen SA.33995 (2013/C) (f.d. 2013/NN) som Tyskland har genomfört till stöd för el från förnybara energikällor och energiintensiva användare [EUT L 250, 25.9.2015, s. 122]).

(54) Vidare anser BV Glas att de nedsättningar som beviljas slutkonsumenter i kategorierna B och C är förenliga med den inre marknaden eftersom de är nödvändiga för att säkerställa energiomställningen –*Energiewende* – i Tyskland och tillhörande mål för klimatskyddet. Utan nedsättningarna skulle det mål för klimatförändringen som stödåtgärderna syftar till och som finansieras genom den extra nätavgiften vara hotat: utan nedsättningar är den extra nätavgiften ohållbar för de berörda sektorerna. Det skulle leda till så många förlorade arbetstillfällen att stödordningen för kraftvärme (och de högt ställda klimatmålen) skulle behöva överges. Dessutom skulle industrin sannolikt flytta till länder med mindre långtgående klimatpolitik. Åtgärden är proportionerlig eftersom de berörda stödmottagarna fortfarande betalar en viss andel av den extra nätavgiften.

(55) När det gäller glasindustrin skulle de avskaffade extra nätavgifterna innebära att nätavgiften blev 17 gånger högre, vilket skulle läggas till energiskatten, EEG-tillägget och de höjda nätavgifter som följer av en ökad andel förnybar energi i produktionsmixen. Här betonar BV Glas att investeringarna i den tyska glasindustrin minskar, vilket beror på de höga tilläggsavgifterna på energi. BV Glas nämner även de värdekedjor som är kopplade till glasindustrin och som också skulle försvinna om glasindustrin flyttade.

(56) Dessutom anser BV Glas att det faktum att nedsättningarna i kategori C begränsas till att gälla konsumenter som är verksamma i tillverkningssektorn inte är diskriminerande utan stämmer överens med systemets logik, eftersom tillverkningssektorn i motsats till tjänsteleverantörer normalt måste anpassa sig till priser, möter intensiv internationell konkurrens och inte kan överföra kostnaderna på sina kunder. BV Glas hävdar även att tjänstesektorn generellt sett har lägre koldioxidutsläpp och att en flytt av tjänsteverksamheter inte skulle innebära risk för koldioxidläckage. De skulle dessutom i allmänhet flytta till en annan medlemsstat och inte utanför EU.

(57) BV Glas förklarar också att glasindustrin redan har uppnått en hög grad av energieffektivitet och att ökade avgifter inte skulle stimulera till ytterligare minskningar. Vidare menar BV Glas att energiintensiva användare ständigt motiveras att höja energieffektiviteten, med tanke på den stora andel av de totala produktionskostnaderna som energipriserna motsvarar (ofta mellan 20 % och 50 %). De betonar också att den tyska glasindustrin har förbättrat sin energieffektivitet kontinuerligt under årens gång och att den tyska glasindustrin deltar i flera initiativ för att förbättra energieffektiviteten. De deltar också i ett avtal (via BDI) som innebär att industrin har åtagit sig att förbättra energieffektiviteten med 1,35 % per år.

(58) Slutligen anser BV Glas att berättigade förväntningar innebär att det inte bör göras några återkrav i det här fallet, eftersom kommissionen 2002 beslutade att en tidigare version av KWKG inte omfattade stöd.

3.2 **Trimet**

(59) Kommissionen fick också en kort skrivelse från Trimet, som anser att nedsättningarna är nödvändiga eftersom den extra nätavgiften i sin helhet skulle motsvara ett belopp på cirka […] euro (*) och därmed skulle äta upp en stor del av gruppens resultat. Trimet angav att de var för en begränsning av nedsättningarna till energiintensiva användare som är berättigade till sänkta EEG-tillägg enligt BesAR.

4. **KOMMENTARER FRÅN DE TYSKA MYNDIGHETERNA EFTER BESLUTET OM ATT INLEDA FÖRFARANDET MED AVSEENDE PÅ DEN NEDSATTA EXTRA NÄTAVGIFTEN**

(60) De tyska myndigheterna anser att det inte var motiverat att inleda det formella granskningsförfarandet eftersom de hade visat under det preliminära granskningsförfarandet att nedsättningarna är nödvändiga och proportionerliga. De lämnar inte några ytterligare belägg för detta utan påpekar att nedsättningssystemet ändrades och att nedsättningarna nu enbart beviljas energiintensiva användare som möter internationell konkurrens.

(61) De tyska myndigheterna betonar att det nya nedsättningssystem som infördes genom lagen av den 22 december 2016 helt och hållet baseras på de kriterier för stödberättigande och proportionalitet som används för att bevilja nedsättningar av EEG-tillägget enligt BesAR, som kommissionen godkände i ärende nr SA.38632 (2014/N) Tyskland – EEG 2014 – reform av lagen om förnybar energi.

(*) *Affärshemlighet*.

(62) De tyska myndigheterna förklarade också att målet för den extra nätavgiften är att bidra till det gemensamma målet med energieffektivitet och miljöskydd. De medger att i teorin skulle nedsättningar av elpriserna i allmänhet kunna minska incitamentet för att spara el, men att så inte är fallet här, eftersom elpriset i sig är ett tillräckligt incitament för att energiintensiva användare ska vilja bli mer energieffektiva. Även en nedsatt extra nätavgift leder till ökade elkostnader för dessa företag och stärker därmed deras incitament för att bli mer energieffektiva.

(63) De tyska myndigheterna ger ett exempel med ett företag med en sammanlagd årlig förbrukning på 10 GWh och som kan spara 1 GWh. De potentiella besparingarna skulle uppgå till 112 000 euro om hela den extra nätavgiften skulle betalas. Med en nedsatt extra nätavgift skulle besparingarna ändå uppgå till 109 000 euro ([15]). De tyska myndigheterna betonar att exemplet visar att elbesparingar lönar sig även med en nedsatt extra nätavgift. Dessutom använder stödmottagarna i allmänhet ett certifierat system för energiförvaltning. Med ökande medvetenhet kommer sannolikheten för att företag ska identifiera och genomföra energieffektivitetsåtgärder därför att kunna öka. Till följd av överensstämmelsen mellan systemen för nedsättning av den extra nätavgiften och EEG-tillägget skulle incitamenten för energieffektivitet dessutom förstärkas ytterligare av EEG-tillägget.

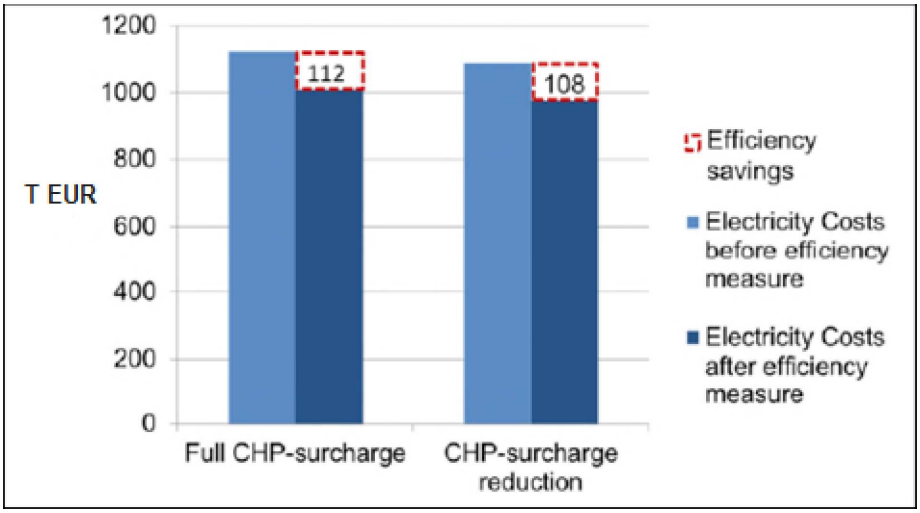

(64) De tyska myndigheterna betonar att det nya nedsättningssystem som infördes genom lagen av den 22 december 2016 är inriktat på energiintensiva användare som möter internationell konkurrens, dvs. de som hotas av konkurs eller utflyttning om de skulle tvingas bära den extra nätavgiften i sin helhet, men att dessa företag ändå kommer att fortsätta att bidra till finansieringen av stödet (i princip 15 % av den extra nätavgiften, förutsatt att den extra nätavgiften inte når en viss andel av bruttoförädlingsvärdet).

(65) De tyska myndigheterna konstaterar att nedsättningarna har en begränsad effekt eftersom den extra nätavgiften inte är så hög i relativa tal. Under alla omständigheter skulle de negativa effekterna uppvägas av de positiva.

(66) Baserat på de tillgängliga uppgifterna om företag som är berättigade till ett nedsatt EEG-tillägg har de tyska myndigheterna också gjort en simulering där den extra nätavgiften i sin helhet skulle uppgå till 0,255 cent/kWh om inga nedsättningar skulle tillämpas (kallad ”nominell” extra nätavgift i tabellen nedan). Denna extra nätavgift skulle ändå motsvara mellan 1 och 9 % av bruttoförädlingsvärdet för ett urval av cirka 100 företag som är berättigade till nedsatta EEG-avgifter och som har en förbrukning på mer än 1 GWh. Tyskland lämnade siffror under det formella granskningsförfarandet som visar att för de första 20 företag som är berättigade enligt BesAR (i termer av förbrukning) skulle den nominella extra nätavgiften motsvara mellan 0,8 % och 6 % (baserat på 2015 års siffror) av företagens bruttoförädlingsvärde och den extra nätavgiften i sin helhet (på 0,445 cent/kWh) skulle motsvara mellan 1 % och 11 % av bruttoförädlingsvärdet.

([15]) Antagande: Eltaxa efter nedsättning av EEG-tillägget med 11,2 cent/kWh.

(67) De lämnade också in följande simulering för att illustrera hur en extra nätavgift i sin helhet skulle kunna påverka företag:

Tabell 4

Simulering av effekterna av en extra nätavgift utan nedsättningar

	Nominell extra nätavgift	Nätavgift enligt lagstiftningen om kraftvärme 2016	Slutkonsument	Förbrukning (GWh)	Börda med/utan förmånligt pris (GWh)	Börda enligt lagen om kraftvärme, KWKG 2016 (euro)	Bördans ökning per faktor
Kat B	0,255	0,04	Industri 1	10	0,0255	8 050	3,17
			Industri 2	100	0,255	44 050	5,79
Kat C	0,255	0,03	Industri 3	1 000	2,55	304 150	8,38

(68) Slutligen betonade Tyskland att bördan från den extra nätavgiften tillkommer utöver den börda som redan åläggs genom EEG-tillägget.

5. DETALJERAD BESKRIVNING AV DEN ANMÄLDA STÖDORDNING SOM OMFATTAS AV ETT PRELIMINÄRT GRANSKNINGSFÖRFARANDE (SA.47887)

(69) Det stöd till nya kraftvärmeanläggningar med en installerad kapacitet på mellan 1 och 50 MWel som de tyska myndigheterna anmälde som SA.42393 (2015/N) och som godkändes genom beslutet om att inleda förfarandet ska beviljas från och med vintern 2017/2018 till operatörer som väljs ut genom anbudsförfaranden (se skäl 91 i beslutet om att inleda förfarandet). Villkoret för att delta i sådana förfaranden var att all el som produceras i kraftvärmeanläggningen matas in i det allmänna nätet. Om den el som produceras i kraftvärmeanläggningen förbrukas direkt av kraftvärmeanläggningens ägare eller matas in i ett slutet distributionsnät utan att först matas in i det allmänna nätet, ska den berörda anläggningen inte vara berättigad att delta i anbudsförfarandet. De tyska myndigheterna hade angett att utan den uteslutningen skulle man inte ha kunnat garantera rättvisa villkor i anbudsförfarandet. De förklarade att eftersom egenförbrukad el från kraftvärmeanläggningar är berättigad till ett nedsatt EEG-tillägg skulle kraftvärmeanläggningar som används för egenförbrukning ha fått en systematisk fördel framför kraftvärmeanläggningar som matar in el i nätet (se skäl 94 i beslutet om att inleda förfarandet).

(70) Den 29 mars 2017 meddelade de tyska myndigheterna kommissionen att de övervägde att utnyttja den befogenhet som fastställs i artikel 33a.2 b bb i den ändrade KWKG 2016 och att tillåta kraftvärmeanläggningar vars el matas in i ett slutet distributionsnät i stället för att matas in i det allmänna nätet att delta i anbudsförfaranden. Kraftvärmeanläggningar som används för egenförbrukning skulle dock även fortsättningsvis vara uteslutna från att delta i anbudsförfarandena och omfattas inte av den anmälda ändringen.

(71) När det gäller kraftvärmeanläggningar som används i slutna distributionsnät förklarade de tyska myndigheterna att uteslutningen ursprungligen hade baserats på följande antaganden: När produktionen och förbrukningen sker i samma slutna nät kan nätavgifterna vara lägre än vid en konstellation där all förbrukning produceras av kraftvärmeanläggningar utanför det slutna distributionsnätet. Detta kan – under vissa omständigheter – tillåta operatören av kraftvärmeanläggningen i det slutna distributionsnätet att få ett bättre pris för den el som produceras jämfört med en operatör som matar in el i det allmänna nätet. I ett anbudsförfarande där operatörer konkurrerar om en fast premie som kommer att betalas utöver marknadspriset skulle operatörer av kraftvärmeanläggningar som ska användas i slutna distributionsnät ha kunnat få en konkurrensfördel och om den konkurrensfördelen hade varit systematisk och betydande skulle detta ha tillåtit operatörerna att lägga strategiska bud som var högre än deras kostnader, vilket skulle ha lett till överkompensation. De tyska myndigheterna tillade att denna effekt också skulle kunna förekomma utanför slutna distributionsnät, men att det bara skulle kunna uppstå en fördel för operatören av en kraftvärmeanläggning om endast ett fåtal slutkonsumenter är anslutna till samma nät. I ett allmänt nät leder effekten därför i allmänhet inte till en snedvridning av konkurrensen.

(72) Efter att ha gjort en mer ingående undersökning av frågan har de tyska myndigheterna emellertid konstaterat att slutna distributionsnät finns i olika konstellationer och att nätverksavgifter i allmänhet inte sparas in, eller att besparingarna är förhållandevis små och de risker för strategisk budgivning som nämns i skäl 71 är mycket lägre än vad man hade antagit. Denna slutsats baseras på ett antal observationer som de tyska myndigheterna har kunnat göra under tiden.

(73) För att det ska förekomma en strategisk budgivning skulle kraftvärmeanläggningen för det första behöva få ett mycket bättre pris för den el som produceras, vilket innebär att det krävs en betydande besparing i nätavgifter. För att få en mätbar effekt skulle en stor andel av produktionen behöva säljas till lokal förbrukning. Annars skulle det inte finnas någon potential för att få bättre priser.

(74) För det andra är det alla slutkonsumenter i det slutna distributionsnätet som är stödmottagare för de lägre nätavgifterna, oavsett om de ingår ett avtal om energiförsörjning med operatören av kraftvärmeanläggningen eller ej. Operatören av kraftvärmeanläggningen skulle alltså behöva ingå avtal med alla eller åtminstone de flesta av slutkonsumenterna. Om många slutkonsumenter är anslutna till det slutna distributionsnätet skulle detta sannolikt leda till snålskjutsbeteenden. Slutkonsumenterna skulle inte vara villiga att betala högre priser till operatören av kraftvärmeanläggningen, eftersom nätavgifterna ändå skulle bli lägre. Eftersom kraftvärmeanläggningar är långsiktiga tillgångar skulle operatören dessutom behöva se till att den har långsiktiga avtal med majoriteten av de slutkonsumenter som är anslutna till det slutna distributionsnätet, vilket även detta minskar möjligheten att få (mycket) högre priser från slutkonsumenterna.

(75) För det tredje är slutkonsumenter i slutna distributionsnät ofta industriella användare som har rätt till nedsatta nätavgifter på grund av olika undantag enligt artikel 19 i förordningen om elnätsavgifter (*Stromnetzentgeltverordnung*). Eftersom nedsättningarna baseras på en stabil eller specifik förbrukningsprofil hos de berörda slutkonsumenterna och inte på att nätet är ett slutet distributionsnät finns det ingen eller endast en liten marginal för betydande nedsättningar av nätavgifterna som kan användas för att förhandla fram högre priser.

(76) Därför konstaterade de tyska myndigheterna att den tänkta konkurrensfördelen inte med nödvändighet var betydande och inte heller skulle vara systembaserad, vilket betydde att risken för strategisk budgivning också skulle bli mycket lägre än vad man hade varit rädd för till en början (om det fanns en sådan risk över huvud taget). Därför överväger de tyska myndigheterna att tillåta kraftvärmeanläggningar som producerar el som matas in i ett slutet distributionsnät att delta i anbudsförfarandena utan några ytterligare ändringar i förfarandenas utformning. Om ytterligare undersökningar under det pågående lagstiftningsförfarandet visar att det fortfarande sker en snedvridning av konkurrensen och att det behövs särskilda åtgärder i utformningen av anbudsförfarandena, åtog sig de tyska myndigheterna att anmäla dessa effekter och eventuella motåtgärder till kommissionen. Under alla omständigheter åtog de tyska myndigheterna sig att ta med kraftvärmeanläggningar som producerar el som matas in i slutna distributionsnät i sin utvärdering av stödordningen för kraftvärme.

(77) De tyska myndigheterna bekräftade att de berörda kraftvärmeanläggningarna är de som beskrivs i skälen 23 och 63 i beslutet om att inleda förfarandet och för vilka de tyska myndigheterna hade lämnat följande beräkningar av totala utjämnade kostnader för att producera energi.

Tabell 5

Beräkningar av totala utjämnade kostnader för att producera energi för projekt som genomförs av uppdragstagare utanför BesAR, som är större än 100 kWel, över 15 år (2016–2030) upp till 10 MW och över 20 år (2016–2035) över 10 MW, diskonteringsränta 30 % per år – i cent/kWh (2013 års värden)

Sektor inom vilken uppdragstagarens klient bedriver verksamhet	tillverkning av fordonskomponenter	biltillverkare	biltillverkare	biltillverkare	biltillverkare	biltillverkare
Anläggningstyp	BHKW 5	BHKW 5	DT 1	GT 1	BHKW 6	GUD 1
Elektrisk kapacitet	2 000 kW	2 000 kW	5 000 kW	10 000 kW	10 000 kW	20 000 kW
Fullasttimmar	4 500 tim./år	8 000 tim./år	5 500 tim./år	5 500 tim./år	5 500 tim./år	5 000 tim./år
Egenförbrukningsandel	50 %	100 %	100 %	100 %	100 %	80 %
Totala utjämnade kostnader för att producera energi	10,42	7,22	12,13	8,42	8,49	11,56
Genomsnittligt marknadspris	6,77	6,25	6,25	6,25	6,25	5,87
Skillnad mellan totala utjämnade kostnader för att producera energi och marknadspris	3,65	0,97	5,88	2,17	2,24	5,7

(78) Precis som de övriga kraftvärmeanläggningar som kan delta i anbudsförfarandena måste kraftvärmeanläggningarna vara högeffektiva för att få delta.

(79) Stödet till de kraftvärmeanläggningar som väljs ut i anbudsförfarandet kommer att beviljas som en premie utöver marknadspriset under 30 000 driftstimmar med fullast. Ingen premie betalas ut när dagskursens (dagen innan) värde på timavtal är noll eller negativt för Tyskland (artikel 7.8 i den anmälda KWKG 2016, artikel 7.7 i den ändrade KWKG 2016). Den el som produceras under denna period beaktas inte vid beräkningen av det antal fullasttimmar under vilket stöd kan beviljas. Operatören av kraftvärmeanläggningen är också ansvarig för balanseringen.

6. BEDÖMNING AV NEDSÄTTNINGARNA AV DEN EXTRA NÄTAVGIFTEN

6.1 Förekomst av statligt stöd enligt artikel 107.1 i fördraget

(80) I artikel 107.1 i fördraget fastställs följande: ”Om inte annat föreskrivs i fördragen, är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.”

(81) För att avgöra om en åtgärd är statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget ska kommissionen bedöma om åtgärden

a) medför en fördel för vissa företag eller vissa sektorer (selektiv fördel),

b) kan hänföras till staten och omfattar statliga medel,

c) snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen,

d) troligen påverkar handeln mellan medlemsstater.

6.1.1 *Selektiv fördel*

(82) Som domstolen påpekar i sin dom av den 21 december 2016 i de förenade målen kommissionen mot World Duty Free och kommissionen mot Banco Santander och Santusa ([16]), måste man för att fastställa om den aktuella åtgärden är selektiv undersöka huruvida åtgärden innebär att det görs skillnad mellan aktörer som med hänsyn till det berörda generella skattesystemets målsättning i faktiskt och rättsligt hänseende befinner sig i en jämförbar situation, och att denna skillnad inte kan motiveras av systemets beskaffenhet och systematik.

(83) I sitt beslut om att inleda förfarandet hade kommissionen i princip konstaterat att den extra nätavgiften ska betalas för varje kWh som levereras till slutkonsumenter i det allmänna nätet eller det slutna distributionsnätet som drivs av respektive nätoperatör. Den extra nätavgiften är en enhetlig avgift per kWh. Som beskrivs i avsnitten 2.2.1 och 2.3 är systemet för att fastställa den extra nätavgiften i princip oförändrat enligt den ändrade KWKG 2016 och baseras fortfarande på principen om en enhetlig extra nätavgift. Den normala extra nätavgiften uppgick till 0,445 cent/kWh 2016 och uppgår till 0,438 cent/kWh 2017.

(84) Genom att den extra nätavgiften begränsas till 0,04 cent/kWh respektive 0,03 cent/kWh innebär den anmälda KWKG 2016 alltså en nedsättning av den extra nätavgiften för de företag som klassificeras som slutkonsumenter i kategori B eller C, vilket befriar dem från en börda som de normalt sett skulle ha behövt bära. Genom att den extra nätavgiften begränsas till 0,056 cent/kWh 2016, 0,06 respektive 0,08 cent/kWh 2017 och 0,12 cent/kWh respektive 0,16 cent/kWh 2018 innebär den ändrade KWKG 2016 dessutom att den finansiella bördan minskar för företag som klassificeras som slutkonsumenter i kategori B eller C, vilket befriar dem från en börda som de normalt sett skulle ha behövt bära. Genom att den extra nätavgiften begränsas till 15 % av den fulla extra nätavgiften (och till 0,5 % eller 4 % av deras bruttoförädlingsvärde) för energiintensiva användare som uppfyller de villkor som anges i skäl 20 innebär den ändrade KWKG 2016 att den finansiella bördan minskar för företag som klassificeras som slutkonsumenter i kategori B eller C, vilket befriar dem från en börda som de normalt sett skulle ha behövt bära. En sådan nedsättning innebär en fördel ([17]).

([16]) Domstolens dom av den 21 december 2016 i förenade målen C-20/15 P och C-21/15 P, kommissionen mot World Duty Free, ECLI:EU:C:2016:981, punkt 60.

([17]) Tribunalens dom av den 11 december 2014 i mål T-251/11, Österrike mot kommissionen, ECLI:EU:T:2014:1060, punkt 112. Tribunalens dom av den 10 maj 2016 i mål T-47/15, Tyskland mot kommissionen, ECLI:EU:T:2016:281, punkt 55.

(85) Fördelen är också selektiv. När det gäller kategori C är nedsättningen begränsad till att gälla enbart tillverkningssektorn. Inom denna sektor beviljas nedsättningen dessutom endast till företag som har en årlig förbrukning på mer än 1 GWh och elkostnader som motsvarar mer än 4 % av deras omsättning (vilket utesluter ytterligare tillverkningssektorer eftersom de normalt inte når sådana värden, se skäl 127 i beslutet om att inleda förfarandet). Samma konstaterande gäller för de nedsättningar som beviljas energiintensiva användare som uppfyller de villkor som anges i skäl 20. Nedsättningarna är selektiva eftersom de beviljas företag som endast är verksamma inom specifika sektorer och inom dessa sektorer beviljas nedsättningarna enbart företag som uppnår en förbrukning på 1 GWh vid en viss förbrukningspunkt och när de når ett visst tröskelvärde för energiintensiteten.

(86) När det gäller kategori B är fördelen begränsad till företag som uppnår en årlig förbrukning på 1 GWh. Vidare konstaterar kommissionen att kategori B visserligen förefaller vara öppen för alla sektorer men att tröskelvärdet på 1 GWh i praktiken utesluter flera sektorer och företag som aldrig brukar uppnå den förbrukningströskeln.

(87) Mot bakgrund av målet med den extra nätavgiften (bidra till stödet till kraftvärme) befinner sig slutkonsumenter i kategorierna B eller C och energiintensiva användare i en jämförbar rättslig och faktisk situation. Framför allt förbrukar dessa slutkonsumenter el som matas in i det allmänna nätet eller det slutna distributionsnätet som slutkonsumenter i kategori A. De främjas också i likhet med slutkonsumenterna i kategori A av de lägre koldioxidutsläppen till följd av det stöd till mycket energieffektiva kraftvärmeanläggningar som finansieras med den extra nätavgiften.

(88) De tyska myndigheterna har inte inkommit med några synpunkter om åtgärdens selektivitet.

(89) BV Glas verkar hävda att begränsningen av nedsättningarna till att gälla tillverkningssektorn stämmer överens med logiken för systemet, eftersom företag som är verksamma i tillverkningssektorerna i allmänhet måste anpassa sig till priser och inte kan föra över sina merkostnader på kunderna, medan tjänstesektorn i allmänhet för över de extra nätavgifterna på sina kunder.

(90) För det första konstaterar kommissionen att när den har fastställt att en viss åtgärd leder till skillnader mellan företag som, med hänsyn till målet för den berörda åtgärden, befinner sig i en jämförbar faktisk och rättslig situation, ankommer det på den medlemsstat som har infört bestämmelser som medför att företag behandlas olika i fråga om skatter och avgifter att visa att dessa bestämmelser verkligen motiveras av det aktuella systemets art och systematik ([18]). De tyska myndigheterna har inte hävdat att nedsättningarna ligger i den extra nätavgiftens art och systematik. De har framför allt inte hävdat att den extra nätavgiften bygger på principen om att den extra nätavgiften enbart ska tas ut av företag om dessa kan föra över merkostnaderna på sina kunder. Villkoren för stödberättigande stöder inte heller det – icke styrkta – antagandet att det normala avgiftssystemet för den extra nätavgiften baseras på principen att den extra nätavgiften enbart ska tas ut av företag som kan föra över merkostnaderna på sina kunder.

(91) För det första behöver företagen inte bevisa att de inte kan föra över sina merkostnader på sina kunder för att vara berättigade till nedsättningar enligt den anmälda KWKG 2016. För det andra har det inte lagts fram några uppgifter som visar att alla sektorer och företag som omfattas av nedsättningar i kategori B och C faktiskt inte kan föra över sina merkostnader på kunderna och att de som är uteslutna från nedsättningar kan föra över alla sina merkostnader. För det tredje står BV Glas argument om att det är normalt att nedsättningarna begränsas till företag som är verksamma i tillverkningssektorn i strid med de nedsättningar som beviljas slutkonsumenter i kategori B: de kan vara verksamma inom tjänstesektorn och behöver inte vara energiintensiva. När det gäller den ändrade KWKG 2016 hävdade de tyska myndigheterna inte att den extra nätavgiften baserades på slutkonsumenternas förmåga att föra över kostnader. Oförmågan att föra över kostnader är inte heller något formellt villkor för att vara berättigad till nedsättningar.

(92) Därför konstaterar kommissionen att nedsättningarna inte kan anses följa logiken i systemet med extra nätavgifter och vidhåller sin slutsats att de nedsättningar som omfattas av granskningen är en selektiv fördel för de stödmottagare som beviljas nedsättningarna.

(93) De tyska myndigheterna har också lagt till artikel 27b i den ändrade KWKG 2016, där det föreskrivs att el som lagras ska omfattas av den extra nätavgiften när den tas ut från lagringsanläggningen, inte när den matas in i lagringsanläggningen. Kommissionen anser att den bestämmelsen tillhör den extra nätavgiftens art och

([18]) Domstolens dom av den 8 september 2011 i mål C-279/08 P, kommissionen mot Nederländerna, ECLI:EU:C:2011:551, punkt 32.

systematik (och därför inte är en selektiv fördel): syftet är att undvika dubbelbeskattning, en princip som i allmänhet tillämpas i system med skatter eller avgifter. Den bestämmelsen stämmer överens med principen om att den extra nätavgiften ska betalas när el tas ut ur nätet och förbrukas. Tyskland har förklarat att den el som lagras i lagringsanläggningen emellertid ännu inte har förbrukats. Därför anser kommissionen att det undantag som föreskrivs i artikel 27b i den ändrade KWKG 2016 inte är selektivt.

6.1.2 *Statliga medel och statens ansvar*

(94) I sitt beslut om att inleda förfarandet konstaterade kommissionen att nedsättningarna kunde hänföras till staten, eftersom alla nedsättningar beviljades enligt lag (KWKG 2016) och alltså kunde hänföras till staten. Dessutom konstaterade kommissionen att BAFA (dvs. det federala kontoret för ekonomiska frågor och exportkontroll, en högre federal myndighet underställd det federala ministeriet för ekonomiska frågor och energi) har ansvaret för att kontrollera att enbart stödberättigade operatörer får stödet.

(95) Kommissionen konstaterade också i sitt beslut om att inleda förfarandet att nedsättningarna finansierades med statliga medel.

(96) I detta avseende noterade kommissionen för det första att för att finansiera stödet till kraftvärme hade Tyskland infört en särskild extra nätavgift (se artikel 26 i den anmälda KWKG 2016 och artikel 26 i den ändrade KWKG 2016 om att inrätta den extra nätavgiften och ge nätoperatörer rätt att ta ut den extra nätavgiften från slutkonsumenter) och fastställt dess syfte (dvs. att finansiera den statliga politiken på energiområdet: stöd till kraftvärme och investeringsstöd till lagring och till nät för fjärrvärme/fjärrkyla) och metoden för att fastställa beloppet, som för vissa kategorier av slutkonsumenter fastställs direkt av staten (slutkonsumenter i kategori B och kategori C och energiintensiva användare). Underskott och överskott i den uttagna extra nätavgiften (jämfört med det stöd som behövs) korrigeras dessutom under det efterföljande året, vilket säkerställer att nätoperatörer får fullständig kompensation för merkostnaderna till följd av deras skyldighet att betala stödet, men också innebär att de inte kan använda intäkterna från den extra nätavgiften till något annat än att finansiera stödet till kraftvärmebaserad el, lagring för värme och kyla samt fjärrvärme/fjärrkyla. Av den anledningen konstaterade kommissionen att precis som i det ärende som gav upphov till domstolens dom av den 19 december 2013, Association Vent de Colère ([19]), hade staten inom ramen för KWKG 2016 skapat ett system där nätoperatörernas kostnader som uppkommit i samband med stödet till produktion av elenergi från kraftvärmeverk och lagerlokaler och nät för fjärrvärme och fjärrkyla får full kompensation av den extra nätavgift som debiteras slutkonsumenterna av elen. Denna omständighet innebär att detta fall skiljer sig från det som gav upphov till målet av den 13 mars 2001, PreussenElektra ([20]), eftersom elleverantörerna i det senare fallet var tvungna att finansiera merkostnader med egna medel. Dessutom utgör det stöd till kraftvärmeanläggningar som beviljats stöd till producenter av elenergi från kraftvärmeverk och de investeringsstöd som beviljas operatörer av nät för fjärrvärme och fjärrkyla och för lageranläggningar inte priser eller avgifter för varor eller tjänster. Stödet till kraftvärme betalas i själva verket av nätoperatörer till operatörer av kraftvärmeanläggningar trots att elen inte säljs till nätoperatörer utan till tredje parter. I vissa fall förbrukas elen till och med av operatören av kraftvärmeanläggningen själv. När det gäller näten för fjärrvärme/fjärrkyla och lagringsanläggningar ligger äganderätten dessutom kvar hos den operatör som ansöker om bidraget och utbetalningen av bidraget ger inte elnätsoperatörerna någon rätt vad gäller de berörda näten för fjärrvärme/fjärrkyla och lagringsanläggningar (se skälen 33–45 i beslutet om att inleda förfarandet om stödet till nät för fjärrvärme/fjärrkyla och lagringsanläggningar).

(97) Vidare konstaterade kommissionen i beslutet om att inleda förfarandet att de systemansvariga för överföringssystemen spelar en särskild roll i systemet. De har fått ansvaret för att beräkna den extra nätavgiften baserat på den metod som anges i KWKG 2016 och förvalta de finansiella flödena för den extra nätavgiften. Den finansiella bördan till följd av stödet till nät för fjärrvärme och värmesystem från kraftvärmeanläggningar överförs helt och hållet till dem. De måste se till att den finansiella bördan fördelas jämnt mellan de systemansvariga för överföringssystemen (i förhållande till antalet slutkonsumenter i kategori A, B och C som är anslutna till deras nät) och de får ta över den extra nätavgiften från de systemansvariga för överföringssystemen för att kompensera dem för den finansiella bördan till följd av stödet. De måste också underrätta BAFA om budgeten överskrids. I det

([19]) Domstolens dom av den 19 december 2013 i mål C-262/12, Vent De Colère m.fl., ECLI:EU:C:2013:851.
([20]) Domstolens dom av den 13 mars 2001 i mål C-379/98, PreussenElektra, ECLI:EU:C:2001:160.

avseende har de likheter med situationen för Samenwerkende Elektriciteits-Produktiebedrijven NV i det ärende som gav upphov till domstolens dom av den 17 juli 2008 i målet Essent Network Noord ([21]) och med situationen för systemansvariga för överföringssystem i tribunalens dom av den 10 maj 2016 i målet Tyskland mot kommissionen (EEG 2012) ([22]).

(98) I sitt beslut om att inleda förfarandet konstaterade kommissionen också att följande förhållanden bekräftade att den extra nätavgiften kontrolleras av staten: den extra nätavgiften ska sättas in på ett separat konto så att tillsynsmyndigheten kan kontrollera att det inte förekommer någon korssubvention mellan nätoperatörernas olika verksamheter. Dessutom krävs det enligt lagen att faktureringen mellan de systemansvariga för överföringssystemen ska kontrolleras av en revisor eller godkänd revisor. Slutligen fastställs också den totala budgeten för åtgärden och det totala beloppet för den extra nätavgiften i lagen. När det finns risk för att budgeten överskrids måste de systemansvariga för överföringssystemen förvarna BAFA som sedan beräknar nya, men nedsatta stöd, för att se till att budgeten inte överskrids. Detta är ytterligare en bekräftelse på att den extra nätavgiften är en resurs under statlig kontroll.

(99) De tyska myndigheterna har inte inkommit med några synpunkter om denna punkt. BV Glas har hävdat att åtgärden inte är statligt stöd eftersom den inte belastar statsbudgeten. Kommissionen konstaterar dock att enligt fast rättspraxis måste resurser inte gå via statsbudgeten för att betraktas som statliga medel. Det räcker att de ligger kvar under offentlig kontroll ([23]). Enbart förmåner som ges direkt eller indirekt med hjälp av statliga medel ska anses som stöd i den mening som avses i artikel 107.1 fördraget. Skillnaden mellan stöd som ges av staten eller med hjälp av statliga medel syftar till att i begreppet stöd inte endast inbegripa stöd som ges direkt av staten utan också stöd som ges av offentliga eller privata organ, som utsetts eller inrättats av staten ([24]).

(100) Därför vidhåller kommissionen sin slutsats att den extra nätavgiften är statliga medel och att nedsättningen av den extra nätavgiften därmed också finansieras med statliga medel. Dessa nedsättningar finansieras med statliga medel i form av stöd till kraftvärme. Alla nedsättningar av den extra nätavgiften har fastställts i lag och omfattat statlig kontroll i samma utsträckning som den extra nätavgiften i sin helhet (se ovan). Därför måste även nedsättningen av den extra nätavgiften anses vara finansierad med statliga medel ([25]).

6.1.3 *Inverkan på handeln och konkurrensen*

(101) När det gäller nedsättningar av de extra nätavgifterna kan dessa snedvrida konkurrensen mellan företag inom samma sektor, eftersom inte alla företag är stödberättigade (beroende på deras förbrukning av och/eller elkostnadernas storlek jämfört med omsättningen och/eller beroende på elkostnadernas storlek jämfört med bruttoförädlingsvärdet) och påverkar sannolikt också handeln mellan medlemsstaterna och konkurrensen med företag i andra medlemsstater. De företag som beviljas nedsättningar är vanligtvis verksamma i vissa tillverkningssektorer där elkostnaderna motsvarar en större andel av produktionskostnaderna (metallindustrin, papperssektorn, den kemiska sektorn, glastillverkningsindustrin, raffinaderier, träindustrin, livsmedels- och fodersektorn, se skäl 127 i beslutet om att inleda förfarandet och även tabell 3). Företag som är verksamma inom sektorer som den kemiska sektorn, pappersindustrin, biltillverkning och bildelar konkurrerar med företag i andra medlemsstater.

(102) BV Glas hävdade att konkurrensen inte påverkades, men förklarade inte varför. BV Glas verkar mena att konkurrensen inte skulle påverkas eftersom åtgärden syftar till att minska en konkurrensnackdel jämfört med

([21]) Domstolens dom av den 17 juli 2008 i mål C-206/06, Essent Netwerk Noord m.fl., ECLI:EU:C:2008:413.
([22]) Tribunalens dom av den 10 maj 2016 i mål T-47/15, Tyskland mot kommissionen, ECLI:EU:T:2016:281.
([23]) Domstolens dom av den 16 maj 2002 i mål C-482/99, Frankrike mot kommissionen, EU:C:2002:294, punkt 37 och tribunalens dom av den 10 maj 2016 i mål T-47/15, Tyskland mot kommissionen, ECLI:EU:T:2016:281, punkt 83.
([24]) Se domstolens dom av den 22 mars 1977 i mål C-78/76, Steinike & Weinlig, EU:C:1977:52, punkt 21. Domstolens dom av den 17 mars 1993 i förenade målen C-72/91 och C-73/91, Sloman Neptun v Bodo Ziesemer, EU:C:1993:97, punkt 19, och tribunalens dom av den 10 maj 2016 i mål T-47/15 Tyskland mot kommissionen, ECLI:EU:T:2016:281, punkt 81.
([25]) Se även tribunalens dom av den 10 maj 2016 i mål T-47/15, Tyskland mot kommissionen, ECLI:EU:T:2016:281, punkt 112 och tribunalens dom av den 11 december 2014 i mål T-251/11, Österrike mot kommissionen, ECLI:EU:T:2014:1060, punkt 76.

företag i andra medlemsstater. Eftersom extra nätavgifter även finns i andra medlemsstater (t.ex. i Frankrike ([26])), har det argumentet inte stöd av sakförhållandena. Dessutom är det etablerad rättspraxis att en åtgärd som syftar till att harmonisera konkurrensvillkor mellan medlemsstater genom unilaterala åtgärder inte hindrar att en sådan åtgärd betraktas som statligt stöd ([27]).

6.1.4 *Slutsats om förekomst av statligt stöd*

(103) Därför konstaterar kommissionen att de nedsättningar av den extra nätavgiften som beviljas slutkonsumenter i kategorierna B och C och till de energiintensiva användare som anges i KWKG 2016 innehåller statligt stöd i den mening som avses i artikel 107 i fördraget.

6.2 **Befintligt stöd eller nytt stöd och stödets lagenlighet**

(104) BV Glas har betonat att KWKG 2016 är mycket lik KWKG 2002 och därför är befintligt stöd.

(105) Kommissionen konstaterar dock att det visserligen finns många likheter mellan KWKG 2002 och KWKG 2016, men att dessa inte kan leda till slutsatsen att stödordningen med nedsättningar av den extra nätavgiften enligt KWKG 2016 kan betraktas som befintligt stöd.

(106) Det är sant att kommissionen har konstaterat att lagen av den 12 maj 2000 om skydd av elproduktion på grundval av kraftvärme (”nedan kallad *KWKG 2000*”), som är en av föregångarna till KWKG 2016, inte omfattade statligt stöd ([28]). Precis som kommissionen påpekade i sitt beslut om att inleda förfarandet (skäl 288) hade emellertid KWKG 2000 redan upphävts och ersatts av KWKG 2002, som i sin tur ersattes av KWKG 2016.

(107) Därför kan stödåtgärden inte betraktas som befintligt stöd, framför allt eftersom det finns flera väsentliga skillnader mellan KWKG 2000 och KWKG 2016 och faktiskt även redan mellan KWKG 2000 och KWKG 2002.

(108) Den första skillnaden är att de nedsättningar av den extra nätavgiften som det formella granskningsförfarandet avser inte fanns i KWKG 2000 och att kommissionen inte granskade dem i sitt beslut av den 22 maj 2002 om statligt stöd NN 68/2000 – Tyskland – Lag om skydd av elproduktion i kombikraftverk av den 12 maj 2000 ([29]).

(109) I KWKG 2000 infördes dessutom endast en inköpsskyldighet tillsammans med det pris som skulle betalas för varan. Bördan fördelades mellan nätoperatörer. Det fastställdes dock inte någon extra nätavgift för att finansiera stödet och som anges i föregående skäl fanns det inga nedsatta extra nätavgifter för vissa kategorier slutkonsumenter.

(110) KWKG 2016 skiljer sig från KWKG 2000 i följande avseenden: För det första har inköpsskyldigheten ersatts med skyldigheten att betala en premie för el som i de flesta fall inte köps av nätoperatören. För det andra föreskrivs även stöd till egenförbrukad el i KWKG 2016, dvs. stöd som inte ens tillförs de nät som drivs av nätoperatörer. För det tredje föreskrivs stöd till värmelagring och nät för fjärrvärme i KWKG 2016, dvs. infrastruktur som inte är relaterad till elnätet. För det fjärde garanterar lagen att nätoperatörerna kompenseras fullt ut för sina merkostnader via den extra nätavgift som införs genom lagen och de systemansvariga för överföringssystemen centraliserar de finansiella flödena som är kopplade till premiebetalningarna och den extra nätavgiften. Den extra nätavgiften är en enhetlig avgift som tas ut per kWh i alla nät. För det femte fastställs en högsta budget i lagen och denna begränsar också ökningen av den extra nätavgiften. För det sjätte föreskrivs i KWKG 2016 ett tak för den extra nätavgiften för slutkonsumenter i kategori B och kategori C. Slutligen går det enbart att få stöd för kraftvärmeanläggningar, nät för fjärrvärme osv. efter tillstånd från BAFA. En sådan bekräftelse av stödberättigandet fanns inte inom ramen för KWKG 2000.

([26]) Kommissionens beslut av den 27 mars 2014 om statligt stöd SA.36511 (2014/C) (f.d. 2013/NN) – Frankrike – Stödmekanism för förnybar energi och begränsningar av CSPE (Contribution au service public de l'Électricité) – Uppmaning enligt artikel 108.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt att inkomma med synpunkter (EUT C 348, 3.10.2014, s. 78).

([27]) Domstolens dom av den 1 februari 2017 i mål C-606/14 P, Portovesme mot kommissionen, ECLI:EU:C:2017:75, punkt 91.

([28]) Kommissionens beslut av den 22 maj 2002 om statligt stöd NN 68/2000 – Tyskland – Lag om skydd av elproduktion i kombikraftverk av den 12 maj 2000 (EUT C 164, 10.7.2002, s. 5).

([29]) Ibidem.

(111) Redan i KWKG 2002 infördes flera viktiga förändringar jämfört med KWKG 2000: skyldighet att betala en premie utöver marknadspriset (i stället för en ren skyldighet att köpa el till ett visst pris), lagstadgad garanti för att nätoperatörer ska kompenseras för merkostnader till följd av skyldigheten att betala premien, inrättande av den enhetliga extra nätavgiften, central roll för systemansvariga för överföringssystem i centraliseringen av de finansiella flödena i samband med stödbetalningar och den extra nätavgiften samt införande av tak för den extra nätavgiften för två kategorier av slutkonsumenter (kategori B och kategori C). Även skyldigheten att få tillstånd från BAFA för att få tillgång till stöd infördes 2002. År 2009 ändrades KWKG 2002 för att även ge stöd till egenförbrukning och nät för fjärrvärme. År 2012 ändrades KWKG 2002 för att även ta med stöd till lagringsanläggningar för värme och kyla och även för nät för fjärrkyla. Budgetbegränsningen infördes genom KWKG 2016.

(112) Därför konstaterar kommissionen att KWKG 2016 har flera drag gemensamma med KWKG 2002, men att den inte kan betraktas som befintligt stöd eftersom beslutet i ärende NN 68/2000 ([30]) inte gällde KWKG 2002 utan KWKG 2000 och KWKG 2016 innehåller flera viktiga förändringar jämfört med KWKG 2000.

(113) Likheterna mellan KWKG 2002 och KWKG 2016 (skyldighet att betala en premie i tillägg till marknadspriset, lagstadgad garanti för att nätoperatörer ska kompenseras för merkostnader till följd av skyldigheten att betala premien, inrättande av en enhetlig extra nätavgift samt inrättande av nedsättning av den extra nätavgiften för vissa slutkonsumenter, central roll för systemansvariga för överföringssystem i centraliseringen av de finansiella flödena i samband med stödbetalningar och den extra nätavgiften, tillstånd från BAFA för att få tillgång till stöd) och skillnaderna jämfört med KWKG 2000 ledde faktiskt till slutsatsen att även de nedsättningar av den extra nätavgiften som beviljats enligt KWKG 2002 var statligt stöd. Kommissionen erkänner att enligt artikel 1 a iv jämfört med artikel 17 i förordning (EU) 2015/1589 är det enbart de nedsättningar av den extra nätavgiften som beviljades tio år före den 24 oktober 2016 som är befintligt stöd.

(114) Dessutom lämnade Tyskland in anpassningsplanen med början från och med 2011 och erkände därmed uttryckligen att nedsättningarna av den extra nätavgiften från och med 2011 verkligen var nytt statligt stöd jämfört med KWKG 2002.

6.3 **Förenlighet med den inre marknaden**

(115) I sitt beslut om att inleda förfarandet konstaterade kommissionen att det statliga stöd till högeffektiva kraftvärmeanläggningar, lagringsanläggningar och energieffektiva nät för fjärrvärme/fjärrkyla som beviljades enligt KWKG 2016 var förenligt med den inre marknaden.

(116) Däremot uttryckte kommissionen i beslutet om att inleda förfarandet tvivel på att de nedsatta extra nätavgifterna för slutkonsumenter i kategori B och kategori C kunde betraktas som förenliga med den inre marknaden på grundval av artikel 107.3 c i EUF-fördraget.

(117) Följande bedömning av förenligheten omfattar enbart de nedsättningar som har beviljats slutkonsumenter i kategori B och kategori C sedan 2007 och energiintensiva användare enligt beskrivningen i skäl 20. Detta beslut omfattar inte nedsättningar av den extra nätavgiften som har beviljats järnvägsföretag, eftersom de nedsättningarna har godkänts enligt beslut SA.43666 ([31]).

(118) Taket för den extra nätavgiften innebär att slutanvändare i kategori B och kategori C samt energiintensiva användare befrias från en del av den extra nätavgift som de normalt sett skulle ha behövt bära i sin dagliga verksamhet som en del av sina elkostnader, vilket innebär att de berörda företagens driftskostnader sänks.

(119) Genom artikel 107.1 i fördraget införs den allmänna principen att statligt stöd är förbjudet inom unionen. I artikel 107.2 och 107.3 i fördraget fastställs undantag från den principen.

(120) Som kommissionen konstaterade i sitt beslut om att inleda förfarandet omfattas nedsättningarna inte av riktlinjerna för statligt stöd till miljöskydd och energi (nedan kallade *riktlinjerna*). För det första är den extra nätavgiften inte en miljöskatt i den mening som avses i avsnitt 3.7.1 i riktlinjerna. Den extra nätavgiften har ett särskilt mål, nämligen att finansiera ett stöd till kraftvärmeanläggningar. Till skillnad från miljöskatter har den extra nätavgiften inte en beteendestyrande effekt (se punkterna 167 och 181 i riktlinjerna). Den syftar inte till att förändra beteendet hos de som betalar den extra nätavgiften i sig. Därmed kan bedömningen av nedsättningarna

([30]) Ibidem.
([31]) Kommissionens beslut av den 22 augusti 2016 om statligt stöd SA.43666 (2015/N) – Tyskland – nedsättning av den extra nätavgiften enligt KWKG för järnvägar (EUT C 406, 4.11.2016, s. 1).

av avgiften enligt avsnitt 3.7.1 uteslutas. Den extra nätavgiften har många likheter med tilläggsavgifter för förnybar energi som är avsedda att finansiera stöd till förnybar el, eftersom den indirekt bidrar till målet att minska koldioxidutsläppen från elproduktionen genom att finansiera stöd till kraftvärme. Avsnitt 3.7.2 i riktlinjerna är dock enbart tillämpligt på tilläggsavgifter som är avsedda att finansiera stöd till energi från förnybara källor och omfattar alltså inte finansiering av energieffektivitetsåtgärder, som högeffektiv kraftvärme. Inga andra riktlinjer från kommissionen kan tillämpas på den anmälda åtgärden.

(121) Kommissionen kan dock förklara en stödåtgärd förenlig direkt enligt artikel 107.3 c i fördraget om det är nödvändigt och proportionerligt och om de positiva effekterna för det gemensamma målet är större än de negativa effekterna på konkurrens och handel. Dessa villkor kan anses vara uppfyllda om följande frågor kan besvaras med ett ja:

a) Har den planerade stödåtgärden ett väldefinierat mål av gemensamt intresse ([32])?

b) Är den riktad mot en situation där stöd kan åstadkomma en väsentlig förbättring som marknaden ensam inte kan uppnå (t.ex. för att stödet avhjälper ett marknadsmisslyckande)?

c) Är stödåtgärden väl utformad för att åstadkomma målet av gemensamt intresse (stödets nödvändighet) ([33])? Framför allt gäller följande:

— Är stödåtgärden ett lämpligt och nödvändigt instrument, eller finns det andra instrument som är lämpligare?

— Finns det en stimulanseffekt, dvs. förändrar stödet företagens beteende?

— Är stödåtgärden proportionerlig, dvs. kan samma förändring i beteende uppnås med mindre stöd?

d) Är snedvridningen av konkurrensen och effekten på handeln begränsad, så att den sammantagna effekten blir positiv?

6.3.1 *Mål av allmänt intresse*

(122) I sitt beslut om att inleda förfarandet konstaterade kommissionen att den extra nätavgiften ska användas för att finansiera stöd till högeffektiv kraftvärmeproduktion och därför indirekt bidrar till målen för det stödet, dvs. att minska elproduktionens miljöpåverkan genom att höja energieffektiviteten i elproduktionen och minska koldioxidutsläppen i elsektorn. Kommissionen fann att detta motsvarar ett mål av allmänt intresse.

(123) Kommissionen konstaterade också att nedsättningar av den extra nätavgiften i syfte att finansiera stöd till kraftvärmeproduktion också indirekt kan bidra till målet för de stödåtgärder som finansieras av de extra nätavgifterna (dvs. ökad energieffektivitet i energiproduktionen och sänkta koldioxidutsläpp i samband med elförbrukning) eftersom de kan bidra till att säkerställa en tillräcklig finansieringsbas för stödåtgärderna i sig, ungefär på samma sätt som nedsättningar i finansieringen av stöd till förnybar el bidrar till att säkerställa en tillräcklig finansieringsbas för stöd till förnybar el (se avsnitt 3.7.2 i riktlinjerna, särskilt punkt 182). Om nedsättningarna är nödvändiga för att säkerställa finansieringen av stödåtgärderna skulle de alltså även indirekt bidra till målen för de stödåtgärder som granskas i avsnitten 3.3.1–3.3.5 i beslutet om att inleda förfarandet.

(124) Kommissionen påpekade också att EU inte har infört obligatoriska mål per medlemsstat för produktion av el från högeffektiva kraftvärmeanläggningar, i motsats till vad som är fallet för förnybar energi. Finansieringsbehoven för stöd till kraftvärmeanläggningar är alltså i allmänhet mindre än finansieringsbehoven för stöd till förnybar energi, vilket innebär att det inte är lika nödvändigt att finansiera stödåtgärderna via en avgift på elförbrukningen. I Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU ([34]) införs dock ett överordnat mål på 20 % för

([32]) Tribunalens dom av den 14 januari 2009 i mål T-162/06, Kronoply mot kommissionen, ECLI:EU:T:2009:2, särskilt punkterna 65, 66, 74 och 75.

([33]) Tribunalens dom av den 7 juni 2001 i mål T-187/99, Agrana Zucker und Stärke mot kommissionen, ECLI:EU:T:2001:149, punkt 74, tribunalens dom av den 14 maj 2002 i mål T-126/99, Graphischer Maschinenbau mot kommissionen, ECLI:EU:T:2002:116, punkterna 41–43, domstolens dom av den 15 april 2008 i mål C-390/06, Nuova Agricast, ECLI:EU:C:2008:224, punkterna 68–69.

([34]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU av den 25 oktober 2012 om energieffektivitet, om ändring av direktiven 2009/125/EG och 2010/30/EU och om upphävande av direktiven 2004/8/EG och 2006/32/EG (EUT L 315, 14.11.2012, s. 1).

energieffektivitet och där fastställs vägledande nationella effektivitetsmål, som högeffektiva kraftvärmeanläggningar, energieffektiva nät för fjärrvärme och lagringssystem kan ge ett viktigt bidrag till. Dessutom är medlemsstaterna skyldiga att bedöma vilken potential de har för att genomföra energieffektivitetsåtgärder, inklusive i fråga om kraftvärmeanläggningar samt fjärrvärme och lagringsanläggningar och att utnyttja den identifierade potentialen. Det betyder att finansieringsbehoven för stödåtgärder för energieffektivitet också kan komma att bli betydande och därmed öka medlemsstaternas behov av att finansiera åtgärderna med hjälp av avgifter på energiförbrukningen. Målet att öka energieffektiviteten med 27 % fram till 2030, som Europeiska rådet antog den 23 oktober 2014 ([35]), kommer dessutom att fortsätta att leda EU och dess medlemsstater mot ytterligare minskningar av koldioxidutsläppen och ytterligare energibesparingar.

(125) För att undvika att slutkonsumenter av el som påverkas extra mycket av finansieringskostnaderna för att främja högeffektiv kraftvärme (och tillhörande främjande av energieffektiva nät för fjärrvärme och värmelagringsanläggningar i anslutning till kraftvärmeanläggningarna) ska ställas inför stora konkurrensnackdelar, kan Tyskland behöva bevilja nedsättningar till viss del, framför allt eftersom den extra nätavgiften läggs till EEG-tillägget för att finansiera en uppsättning stödåtgärder inom elsektorn för att minska koldioxidutsläppen och bekämpa klimatförändringen. Om alltför många företag som påverkas särskilt mycket av EEG-tillägget eller den extra nätavgiften går i konkurs eller flyttar sin verksamhet kan detta urholka finansieringsbasen: i stället för att betala en nedsatt extra nätavgift skulle de berörda företagen inte bidra alls till finansieringen, vilket skulle innebära en ännu större ekonomisk ansträngning för de andra slutkonsumenter som ska finansiera stödet till kraftvärmeanläggningar, vilket skulle minska acceptansen för den extra nätavgiften och därmed undergräva stödet till kraftvärme i sig.

(126) I sitt beslut om att inleda förfarandet konstaterade kommissionen att den extra nätavgiften inte var avsedd att skapa incitament för att minska energiförbrukningen utan enbart syftade till att finansiera energieffektivitetsåtgärder, men att storleken på nedsättningarna inte borde locka företagen att bli mindre energieffektiva, eftersom detta skulle strida mot målet för de energieffektivitetsåtgärder som stödet skulle gå till.

(127) När det gäller risken för att minska incitamentet för energieffektivitet har de tyska myndigheterna angett att nedsättningarna inte eliminerar de energiintensiva användarnas incitament för att vara energieffektiva, eftersom den extra nätavgiften endast motsvarar en liten andel av elkostnaderna. Elpriset i sig skapar incitament för att öka energieffektiviteten (se skäl 62 och följande), med tanke på energikostnadernas stora andel i förhållande till de totala produktionskostnaderna. BV Glas hävdade också att energiintensiva användare ständigt motiveras att höja energieffektiviteten, med tanke på den stora andel av de totala produktionskostnaderna som energipriserna motsvarar (ofta mellan 20 och 50 %).

(128) Kommissionen håller med om att elpriset i sig kan innebära ett incitament för energiintensiva företag som möter internationell handel att höja sin energieffektivitet, eftersom energi utgör en stor andel av produktionskostnaderna för dessa företag. Detta incitament kommer att vara viktigare för företag som ställs inför internationell handel av en viss omfattning, eftersom konkurrenstrycket kommer att motivera dem att vara effektiva. Eftersom även dessa företag kommer att behöva betala minst 15 % av den extra nätavgiften kommer detta minimibidrag i själva verket att stärka incitamenten för energiintensiva företag som möts av internationell konkurrens att investera i energieffektivitetsåtgärder. Det lämnades dock inga belägg som visade att nedsättningarna inte skulle eliminera incitamenten för företag som inte är energiintensiva. De tyska myndigheterna har emellertid begränsat nedsättningarna till energiintensiva användare som står inför en viss internationell konkurrens från och med den 1 januari 2017 och större delen av stödmottagarna under 2016 kunde betraktas som energiintensiva användare. För att komma i fråga för nedsättningarna har det dessutom införts krav på deltagande i ett energi- eller miljöförvaltningssystem. Slutligen har de tyska myndigheterna bibehållit ett eget bidrag på 15 % av den extra nätavgiften, vilket kommer att granskas närmare i det följande. Därför konstaterar kommissionen att de ändrade nedsättningarna inte kommer att minska energiintensiva användares incitament för att öka sin energieffektivitet. För perioden 2011–2018 lämnade de tyska myndigheterna in en anpassningsplan för icke-energiintensiva användare som kommer att öka incitamenten för energieffektivitet hos icke-energiintensiva användare.

(129) Därför konstaterar kommissionen att den sänkta extra nätavgiften bidrar till ett mål av gemensamt intresse.

([35]) Europeiska rådets slutsatser av den 23–24 oktober 2014.

6.3.2 *Behov av statligt ingripande, stödets lämplighet och stimulanseffekt*

(130) I avsnitten 3.3.1.2, 3.3.2.2, 3.3.4.2 och 3.3.5.2 i beslutet om att inleda förfarandet konstaterade kommissionen att marknaden ensam inte skulle kunna främja högeffektiva kraftvärmeanläggningar, energieffektiva nät för fjärrvärme/fjärrkyla och lagringsanläggningar för värme/kyla och att stödåtgärderna (och finansieringen av dem) var nödvändiga för att stimulera till investeringar i och/eller drift av sådana anläggningar.

(131) Alla de stödåtgärder som granskas under avsnitten 3.3.1–3.3.5 i beslutet om att inleda förfarandet syftar till att öka energieffektiviteten i energiproduktionen och att minska elproduktionens koldioxidavtryck och därmed minska förbrukningen. Syftet är att bekämpa klimatförändringen.

(132) Den extra nätavgiften är inte den enda tänkbara finansieringsmetoden, men den är lämplig för att finansiera stödåtgärder för elproduktion vid högeffektiva kraftvärmeverk, energieffektiva nät för fjärrvärme och lagringsanläggningar för värme på grundval av en extra avgift för el som förbrukas av slutkonsumenter som är anslutna till nätet och tas ut från det nätet, på grund av den täta kopplingen mellan de åtgärder som får stöd och den el som tas ut ur nätet. En sådan extra nätavgift ger också ett förhållandevis stabilt finansieringsflöde och försämrar inte budgetdisciplinen. Därför används sådana finansieringssystem ofta för att finansiera stöd till produktion av förnybar el. Som anges i skäl 125 innebär det att finansieringsbehoven för stödåtgärder för energieffektivitet skulle kunna bli betydande och öka medlemsstaternas behov av att kunna finansiera åtgärderna med hjälp av extra nätavgifter för el.

(133) Därför anser kommissionen att en nedsatt extra nätavgift skulle kunna betraktas som nödvändig för att uppnå målen för energieffektivitet och miljöskydd i de åtgärder som granskas i avsnitten 3.3.1–3.3.5 i beslutet om att inleda förfarandet, om finansieringen av de åtgärderna och målet för åtgärderna skulle hotas utan nedsättningarna av den extra nätavgiften.

(134) Detta skulle vara fallet om betalningen av hela den extra nätavgiften skulle medföra att alltför många företag eller sektorer flyttade eller gick i konkurs. Det skulle i sin tur avsevärt minska acceptansen för den extra nätavgiften och leda till färre konsumenter som betalar den extra nätavgiften, vilket riskerar att äventyra stödåtgärderna i sig.

(135) I beslutet om att inleda förfarandet (skäl 274) angav kommissionen att kriterierna i punkterna 185, 186 och 187 i riktlinjerna kunde användas som vägledning för att avgöra vilka sektorer som riskerade att flytta ut eller drabbas av konkurser om de extra energiavgifter som tas ut för att finansiera stöd till kraftvärme blir alltför höga. Detta verkar framför allt vara lämpligt eftersom de åtgärder som finansieras med den extra nätavgiften bidrar till samma miljömål som de åtgärder som finansieras av de tillägg för förnybar energi som omfattas av avsnitt 3.7.2 i riktlinjerna (bekämpa klimatförändringen genom att minska koldioxidutsläppen från elproduktion) och eftersom den extra nätavgiften i Tyskland tas ut utöver tilläggen för förnybar energi (EEG-tillägget i Tyskland) och är strukturerad på liknande sätt. Eftersom den extra nätavgiften tas ut i förhållande till mängden el som tas ut från nätet kommer den framför allt att påverka företag för vilka elkostnaderna motsvarar en stor andel av bruttoförädlingsvärdet och som inte enkelt kan föra över sina kostnader till slutkonsumenterna utan att förlora stora marknadsandelar, med tanke på den omfattande internationella handeln i den sektor som de är verksamma inom. Det är sådana företag som kriterierna i punkterna 185, 186 och 187 i riktlinjerna syftar till att identifiera.

(136) Under det preliminära granskningsförfarandet förklarade de tyska myndigheterna att de nedsatta extra nätavgifterna behövdes för att säkerställa de berörda företagens (energianvändarnas) konkurrenskraft och att de i slutänden skulle behövas för att trygga finansieringen av stödåtgärderna. De tyska myndigheterna hade emellertid inte lämnat tillräckligt med upplysningar för att visa att de nedsatta extra nätavgifterna var nödvändiga för alla typer av företag eller sektorer som ingick i kategorierna C och B av slutkonsumenter för att trygga finansieringen av stödåtgärder enligt den anmälda KWKG 2016. De hade enbart lämnat upplysningar om energiintensiva användare som var exponerade för internationell konkurrens och berättigade till nedsättning av tilläggen för förnybar energi, men medgav att inte alla slutkonsumenter i kategorierna B och C var sådana företag.

(137) I sitt beslut om att inleda förfarandet konstaterade kommissionen att den hade godtagit att det var mycket sannolikt att vissa sektorer med hög energiintensitet och stor exponering för internationell handel skulle påverkas starkt av det fulla EEG-tillägget och att detta hot mot deras konkurrenskraft och lönsamhet skulle vara tillräckligt

väsentligt för att äventyra stödet till förnybar energi ([36]). Förutsatt att stödmottagarna skulle motsvara företag som är berättigade till stöd enligt EEG skulle den fulla extra nätavgiften motsvara mellan 1 % och 9 % av bruttoförädlingsvärdet för ett betydande antal av dessa företag. Det skulle verkligen innebära en stor börda, framför allt eftersom den skulle läggas till den börda som redan införts genom EEG-tillägget, ett tillägg som finansierar åtgärder med samma miljömål som de åtgärder som finansieras genom den extra nätavgiften.

(138) Under det formella granskningsförfarandet lämnade de tyska myndigheterna inte in några kompletterande upplysningar som tillät kommissionen att kontrollera vilken andel av stödmottagarna som faktiskt skulle motsvara företag som är berättigade till nedsatta EEG-tillägg eller nedsättningar enligt avsnitt 3.7.2 i riktlinjerna. De lämnade inte heller upplysningar som visade att nedsättningarna var nödvändiga även för företag som varken är energiintensiva eller har internationell konkurrens. Inte heller lämnade de in upplysningar som tydde på att det skulle vara nödvändigt med nedsättningar även för icke-energiintensiva användare, även om BV Glas hävdar att alla nedsättningar är nödvändiga. De uppgifter som BV Glas har lämnat in avser enbart energiintensiva användare. Från och med den 1 januari 2017 kommer nedsättningarna dock att vara begränsade till energiintensiva användare som är godkända för nedsättningar av tillägget för förnybar energi (dvs. till energiintensiva användare som riskerar att flytta eller gå i konkurs). Icke-energiintensiva användare i kategori B och C kommer inte längre att vara berättigade till nedsättningarna. För icke-energiintensiva användare lämnade de tyska myndigheterna in en anpassningsplan som innebär att nedsättningarna kommer att fasas ut helt fram till 2019. Dessutom har de nedsättningar som har beviljats icke-energiintensiva användare från och med 2011 anpassats enligt en plan som har lämnats in till kommissionen (se även avsnitt 6.4 om anpassningsplanen).

(139) På grundval av detta, och framför allt de ändringar och den anpassningsplan som de tyska myndigheterna har lagt fram och som innebär att nedsättningarna begränsas till energiintensiva användare som är exponerade för internationella handel, konstaterar kommissionen att nedsättningarna är lämpliga och nödvändiga för att garantera uthålligheten i finansieringen av stöd till kraftvärme och har en stimulanseffekt.

6.3.3 *Proportionalitetsprincipen*

(140) I sitt beslut om att inleda förfarandet konstaterade kommissionen att nedsättningarna inte kan motsvara fullständiga undantag eller vara så omfattande att de äventyrar syftet med stödåtgärden genom att de leder till en alltför tung börda för de andra slutkonsumenterna (skäl 269 i beslutet om att inleda förfarandet). Alltför stora nedsättningar ökar också den snedvridning av konkurrensen som de leder till. Detta är anledningen till att företag som är berättigade till nedsättningar i samband med finansiering av stöd till förnybar energi i enlighet med riktlinjerna bör betala ett minsta bidrag som i princip motsvarar 15 % av den normala avgiften (se punkt 188 i riktlinjerna). Det är möjligt att göra ytterligare nedsättningar om avgiften motsvarar mer än en viss andel av företagets bruttoförädlingsvärde (punkt 189 i riktlinjerna).

(141) I beslutet om att inleda förfarandet (skäl 282) angav kommissionen att den skulle använda punkterna 188 och 189 i riktlinjerna som vägledning för sin bedömning av huruvida nedsättningarna var proportionerliga. Detta verkar framför allt vara lämpligt eftersom de åtgärder som finansieras med den extra nätavgiften bidrar till samma miljömål som de åtgärder som finansieras av de tillägg för förnybar energi som omfattas av avsnitt 3.7.2 i riktlinjerna (bekämpa klimatförändringen genom att minska koldioxidutsläppen från elproduktion) och eftersom nedsättningarna syftar till att säkerställa uthålligheten i finansieringen av stödåtgärderna genom att begränsa bördan för företag eller sådana som är särskilt starkt påverkade av tillägg för energi men ändå kräver ett tillräckligt stort eget bidrag från dem.

(142) Kommissionen konstaterade i beslutet om att inleda förfarandet (skäl 283) att de tyska myndigheterna under det preliminära granskningsförfarandet inte hade visat att taken på 0,04 och 0,03 cent/kWh var begränsade till vad som var absolut nödvändigt. De tyska myndigheterna visade inte att mindre omfattande nedsättningar inte skulle ha varit acceptabla. De betonade den kumulativa effekten tillsammans med EEG-tillägget, men lämnade inga konkreta upplysningar om stödmottagarna för nedsättningarna som innehöll någon jämförelse mellan förhållandet mellan den nedsatta extra nätavgiften och bruttoförädlingsvärdet och förhållandet mellan något högre extra nätavgifter (t.ex. 15 %) och bruttoförädlingsvärdet eller med förhållandet mellan den nedsatta extra nätavgiften tillsammans med det nedsatta EEG-tillägget och bruttoförädlingsvärdet.

([36]) Se kommissionens beslut av den 23 juli 2014 om statligt stöd SA.38632 (2014/N) – Tyskland – EEG 2014 (EUT C 325, 2.10.2015, s. 4).

(143) De tyska myndigheterna lämnade inga ytterligare upplysningar under det formella granskningsförfarandet. BV Glas hävdade att nedsättningarna var begränsade till vad som var absolut nödvändigt men lämnade ingen förklaring till varför så var fallet.

(144) Tyskland ändrade dock KWKG 2016, vilket ledde till att nedsättningarna från och med den 1 januari 2017 är begränsade till energiintensiva användare som är berättigade till nedsättningar av tillägget för förnybar energi och att den extra nätavgiften kommer att vara minst 15 % av avgiften (se skäl 21). Inga energiintensiva användare kommer längre att vara berättigade till nedsättningarna. De tyska myndigheterna lämnade också in en anpassningsplan för tidigare slutkonsumenter i kategorierna B och C som innebär att nedsättningarna kommer att fasas ut helt fram till 2019 för slutkonsumenter i kategori B och C som inte är energiintensiva användare och att de nedsättningar som tidigare har beviljats icke-energiintensiva användare justerades med början 2011. De tyska myndigheterna lämnade också in en anpassningsplan för tidigare slutkonsumenter i kategori B och C som är energiintensiva användare, med början 2011.

(145) Därför konstaterar kommissionen att nedsättningarna av den extra nätavgiften står i proportion till det eftersträvade målet, framför allt till följd av de ändringar av nedsättningarnas storlek som har införts från och med den 1 januari 2017 och den anpassningsplan som de tyska myndigheterna har lämnat in.

6.3.4 *Snedvridning av konkurrensen*

(146) I sitt beslut om att inleda förfarandet konstaterade kommissionen att den under det preliminära granskningsförfarandet inte hade fått in tillräckligt med underlag för att kunna bedöma den sammantagna effekten av den potentiella snedvridningen av konkurrensen och påverkan på handeln mellan medlemsstaterna. Eftersom det ännu inte hade visats att stödet var nödvändigt, lämpligt, gav stimulanseffekt och var proportionerligt, betvivlade kommissionen dessutom att stödåtgärden garanterade att snedvridningen av konkurrensen till följd av att vissa företag fick vissa av sina driftskostnader sänkta var begränsad och att det övergripande resultatet av åtgärden skulle bli positivt.

(147) De tyska myndigheterna betonade i sina synpunkter på beslutet om att inleda förfarandet (skäl 287) att snedvridningen var begränsad med tanke på de positiva effekterna av de åtgärder som finansierades med den extra nätavgiften, och eftersom nedsättningarna i och med de ändringar som antogs den 22 december 2016 kommer att vara begränsade till vad som är absolut nödvändigt för att säkerställa hållbarheten i den extra nätavgiften.

(148) När det gäller de positiva effekterna konstaterade kommissionen i sitt beslut om att inleda förfarandet att de åtgärder som finansierades med den extra nätavgiften syftade till att åstadkomma kraftigt minskade koldioxidutsläpp och också var viktiga för att förbättra integrationen av kraftvärmeproducerad el i elmarknaden. Dessa positiva effekter sammanfattas i skälen 9 och 10.

(149) Vidare konstaterar kommissionen att det har satts ett övergripande mål på 20 % för energieffektivitet i direktiv 2012/27/EU och att medlemsstaterna enligt det direktivet är skyldiga att bedöma sina möjligheter att vidta energieffektivitetsåtgärder, däribland kraftvärmeanläggningar, fjärrvärme och lagringsmöjligheter och att ta vara på de möjligheterna. Dessutom kommer målet att öka energieffektiviteten med 27 % fram till 2030, som Europeiska rådet antog den 23 oktober 2014 ([37]), att fortsätta att leda EU och dess medlemsstater mot ytterligare minskningar av koldioxidutsläppen och ytterligare energibesparingar. Därför finns det behov av att finansiera stödåtgärder för energieffektivitet och de kan också komma att bli mer omfattande i framtiden, eftersom målet på 20 % ännu inte har uppnåtts och åtgärderna kommer att behöva förbättras ytterligare om målet för 2030 ska nås. Därför är det viktigt att säkerställa tillgången till och hållbarheten i de finansiella resurserna för kraftvärmeanläggningar, fjärrvärme och lagringsmöjligheter för att bereda väg för ökad energieffektivitet i energiproduktionen och minska koldioxidutsläppen ytterligare. Kommissionen konstaterade dessutom i sitt beslut om att inleda förfarandet att det fortfarande förekom marknadsmisslyckanden inom detta område och att det fortfarande behövdes stödåtgärder för att öka energieffektiviteten.

(150) Vidare konstaterar kommissionen att i och med de ändringar som genomfördes den 22 december 2016 begränsar Tyskland möjligheten att få nedsättningar till att gälla företag som är berättigade till nedsättningar enligt BesAR, dvs. till företag och sektorer som löper störst risk för utflyttningar och konkurser om hela den extra nätavgiften skulle betalas, vilket skulle utgöra det största hotet mot avgiftens hållbarhet. Stödmottagarna måste dessutom fortsätta att bidra med sin andel till finansieringen av energieffektivitetsåtgärderna och nedsättningarna undergräver inte stödmottagarnas incitament för att upprätthålla sin energieffektivitet.

([37]) Europeiska rådets slutsatser av den 23–24 oktober 2014.

(151) Slutligen konstaterar kommissionen att nedsättningarna beviljas alla företag som är verksamma inom samma sektor när de befinner sig i samma situation när det gäller energiintensiteten.

(152) Därför konstaterar kommissionen att den övergripande effekten av stödåtgärden är positiv, eftersom dess positiva effekter är större än den eventuella snedvridningen av konkurrensen.

6.4 **Anpassningsplan**

(153) Nedsättningarna av den extra nätavgiften infördes 2002 genom KWKG 2002. De tyska myndigheterna har angett att kommissionen 2002 konstaterade att den då tillämpliga KWKG 2000 inte innehöll statligt stöd och inte meddelade Tyskland att KWKG 2002 måste anmälas ([38]). De hävdade att eftersom kommissionen inte gjorde invändningar mot KWKG 2002 och konstaterade att KWKG 2000 inte innehöll stöd fanns det berättigade skäl att anta att nedsättningarna av den extra nätavgiften inte var stöd, åtminstone fram till 2014 då kommissionen antog riktlinjerna för statligt stöd till miljöskydd och energi och klargjorde att stödordningar för förnybar energi eller kraftvärme som finansierades genom extra avgifter skulle klassificeras som stöd. Även BV Glas hävdar att kommissionens beslut av den 22 maj 2002 om statligt stöd NN 68/2000 – Tyskland – Lag om skydd av elproduktion i kombikraftverk av den 12 maj 2000 (nedan kallat *2002 års kommissionsbeslut*) skapade berättigade förväntningar på att KWKG 2002 och därefter KWKG 2016 inte innehöll stöd.

(154) Tyskland lämnade ändå in en anpassningsplan till kommissionen. Planen skulle gälla från och med 2011 och innebar en gradvis anpassning av slutkonsumenterna i kategori B och kategori C till de krav på stödberättigande och proportionalitet som införts genom lagen av den 22 december 2016 och införlivats i den ändrade KWKG 2016 (dvs. nedsättningarna begränsades till energiintensiva användare som uppfyller de villkor som anges i skäl 20 och nedsättningarna begränsades till 85 % av den extra nätavgiften eller till 4 % eller 0,5 % av bruttoförädlingsvärdet, beroende på företagets energiintensitet).

(155) Genom planen anpassas betalningarna av extra nätavgifter från alla tidigare slutkonsumenter i kategori B och C som är energiintensiva användare till motsvarande nivåer fram till 2018. Samtidigt som kommissionen baserar sin bedömning av denna anpassningsplan uteslutande på artikel 107.3 c visar en jämförelse med de bedömningskriterier som anges i riktlinjerna i fråga om justeringar av de nedsättningar av extra avgifter för förnybar energi som tillämpades före den 1 juli 2014 att den gradvisa anpassning av den extra nätavgiften som anges i den inlämnade planen skulle göra det möjligt att anse att de tidigare betalningarna av den extra nätavgiften var förenliga med den inre marknaden.

(156) I planen föreskrivs en gradvis ökning av den extra nätavgiften för slutkonsumenterna i kategori B och C från och med 2011 och framåt, så att de 2019 ska betala hela den extra nätavgiften (100 %). Denna bana är striktare än den övergångsbestämmelse för nedsättningar av finansieringen av åtgärder för förnybar energi som anges i riktlinjerna. För energiintensiva användare ska det enligt planen göras en justering till 15 % redan 2018, alltså tidigare än vad kommissionen kräver i fråga om anpassningen av nedsättningar i finansieringen av åtgärder för förnybar energi (se punkt 193 i riktlinjerna). Därför anser kommissionen att genomförandet av den anpassningsplan som har lämnats in skulle innebära att nedsättningarna av de tidigare extra nätavgifterna blir förenliga med den inre marknaden.

(157) Eftersom de extra nätavgifter som har betalats av slutanvändare i kategori B och C sammanlagt motsvarade mer än 100 % av hela den extra nätavgift som slutkonsumenter i kategori A betalade under 2011 och 2012, ska anpassningsplanen börja tillämpas på icke-energiintensiva användare först 2013. Sammanlagt betalade konsumenter i kategori B i själva verket mer för 2013–2016 än vad som krävs enligt anpassningsplanen (21 % i stället för upp till 12,5 %), vilket innebär att deras avgifter i praktiken inte behöver anpassas förrän från och med 2017. Anpassningen för konsumenter i kategori C kommer att göras från och med 2016 eftersom de sammanlagt betalade mer för perioden 2013–2015 än vad som krävs enligt anpassningsplanen (13 % i stället för upp till 12,5 %).

(158) När det gäller energiintensiva användare betalade de sammanlagt 15 % av den extra nätavgiften för perioden 2011–2016. I praktiken kommer anpassningsplanen att tillämpas på dem från och med 2017.

([38]) Kommissionens beslut av den 22 maj 2002 om statligt stöd NN 68/2000 – Tyskland – Lag om skydd av elproduktion i kombikraftverk av den 12 maj 2000 (EUT C 164, 10.7.2002, s. 5).

(159) Med hänsyn till de faktiska belopp för den extra nätavgiften som stödmottagarna har betalat under de föregående åren kommer genomförandet av anpassningsplanen alltså inte kräva någon höjning av den extra nätavgiften för tidigare år, utom för 2016 för slutkonsumenter i kategori C som inte är energiintensiva användare. Denna ökning av den extra nätavgiften har emellertid redan införts i lagen av den 22 december 2016 och den höjda extra nätavgiften för denna kategori slutkonsumenter har räknats in i sluträkningen för 2016. Enligt artikel 36 i den ändrade KWKG 2016 ska ytterligare en extra nätavgift på 0,026 cent/kWh i själva verket betalas, förutsatt att nedsättningarna för perioden 2014–2016 inte är mindre än 160 000 euro (dvs. 20 % lägre än tröskelvärdet för stöd av mindre betydelse).

(160) Kommissionen anser också att startpunkten för anpassningsplanen 2011 är berättigad. I juni 2010 beslutade Europeiska rådet om ett energieffektivitetsmål på 20 % som skulle uppnås senast 2020. Under 2010 och 2011 antog EU flera handlingsplaner och meddelanden ([39]) där vikten av energieffektivitet och intensifierade ansträngningar betonades, bl.a. i fråga om energiproduktion och även genom att öka energieffektivitet genom ordningar. Detta tillsammans med Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU, föranledde medlemsstaterna att intensifiera sina stödåtgärder och nätavgifterna, däribland den extra nätavgiften, började höjas till följd av detta.

(161) När det gäller de berättigade förväntningar som 2002 års kommissionsbeslut skulle kunna ge upphov till konstaterar kommissionen att beslutet 2002 inte gällde nedsättningar av en extra nätavgift och att det är oklart hur beslutet därmed skulle kunna leda till berättigade förväntningar om att det inte förekom stöd. Även om man antar att det hade kunnat finnas berättigade förväntningar till följd av 2002 års kommissionsbeslut och läget i rättspraxis (PreussenElektra-målet ([40])) skulle de berättigade förväntningarna dessutom ha upphört senast 2011 eftersom flera förändringar av rättspraxis och ärendepraxis skulle ha fått en försiktig och medveten ekonomisk aktör att inse att det inte längre gick att förutsätta att nedsättningar av den extra nätavgiften inte var stöd.

(162) Domstolen har vid upprepade tillfällen slagit fast att rätten att åberopa principen om skydd för berättigade förväntningar omfattar varje rättssökande hos vilken en gemenskapsinstitution har väckt grundade förhoppningar genom att ge tydliga försäkringar till nämnda personer. När en försiktig och medveten ekonomisk aktör kan förutse att en gemenskapsåtgärd kommer att vidtas som kan påverka hans intressen, kan han emellertid inte åberopa denna princip när denna åtgärd har vidtagits ([41]).

(163) Under tiden hade domstolen dessutom i sin dom i Essent-målet den 17 juli 2008 ([42]) förtydligat gränserna för PreussenElektra-domen ([43]) och konstaterat att en extra nätavgift som införs av staten och förvaltas av en enhet som utses av staten också är statligt stöd, även om pengarna inte passerar via någon fond eller något konto som förvaltas direkt av staten. Den 22 juli 2009 inledde kommissionen dessutom ett formellt granskningsförfarande av ett tak som hade införts genom en österrikisk lag och som undantog företag i energiintensiva industrier från

([39]) Se Europeiska rådets slutsatser av den 17 juni 2010. I Europeiska rådets slutsatser av den 17 juni 2010 fastställdes energieffektivitetsmålet som ett av de övergripande målen i unionens nya strategi för sysselsättning och smart, hållbar tillväxt för alla. Inom ramen för denna process och i syfte att genomföra målet på nationell nivå, måste medlemsstaterna ange nationella mål i nära dialog med kommissionen och i sina nationella reformprogram ange hur de avser att uppnå dem. Se även Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén: även Energi 2020 – En strategi för hållbar och trygg energiförsörjning på en konkurrensutsatt marknad (KOM(2010) 639 slutlig, 10.11.2010). Den sätter energieffektivitet i centrum för unionens strategi inför 2020 och beskriver behovet av en ny strategi för energieffektivitet som gör det möjligt för alla medlemsstater att frikoppla energianvändning från ekonomisk tillväxt. Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén: Se även Europeiska rådets slutsatser av den 4 februari 2011 där det konstateras att man hittills inte har kommit så långt som planerat vad gäller unionens energieffektivitetsmål och att det krävs beslutsamma åtgärder om vi ska kunna utnyttja den avsevärda potentialen för större energibesparingar i byggnader, transporter, produkter och processer. Se även meddelandet av den 8 mars 2011 från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och regionkommittén: Handlingsplanen för energieffektivitet 2011. I meddelandet bekräftades att unionen är på väg att inte uppnå sitt energieffektivitetsmål. För att avhjälpa detta innehöll handlingsplanen för energieffektivitet 2011 en rad policyer och åtgärder för energieffektivitet som omfattade hela energikedjan, kraftvärmeproduktion och el. Där betonades att spillvärme skulle återvinnas och att högeffektiv kraftvärmeproduktion skulle användas när så var möjligt.

([40]) Domstolens dom av den 13 mars 2001 i mål C-379/98, PreussenElektra ECLI:EU:C:2001:160.

([41]) Domstolens dom av den 22 juni 2006 i förenade målen C-182/03 och C-217/03, Forum 187 mot kommissionen, ECLI:EU:C:2005:266, punkt 147.

([42]) Domstolens dom av den 17 juli 2008 i mål C-206/06, Essent Netwerk Noord m.fl., ECLI:EU:C:2008:413.

([43]) Domstolens dom av den 13 mars 2001 i mål C-379/98, PreussenElektra ECLI:EU:C:2001:160.

skyldigheten att köpa grön el om utgifterna för grön el motsvarade mer än 0,5 % av deras respektive produktionsvärde ([44]). Den 8 mars 2011 bekräftade kommissionen sin ståndpunkt i ett slutligt beslut om att det österrikiska taket för energiintensiva användare enligt lagen om grön elektricitet var statligt stöd ([45]).

(164) Kommissionen konstaterar också att anpassningsplanen i praktiken leder till en anpassning för slutkonsumenter i kategori C som inte är energiintensiva användare 2016. Under 2016 skulle en försiktig och medveten ekonomisk aktör ha insett att det innan man antog att nedsättningarna inte var stöd vore förnuftigt att invänta kommissionens ståndpunkt, särskilt eftersom det var känt att KWKG 2016 hade anmälts till kommissionen för godkännande.

(165) Slutligen konstaterar kommissionen att anpassningsplanen undviker alltför stora eller alltför snabba finansiella störningar för enskilda företag och även i den bemärkelsen bidrar till hållbarheten i finansieringen av stödet till kraftvärme enligt beskrivningen i skäl 124 och följande.

(166) När det gäller de nedsättningar av de extra nätavgifter som tillämpats före startdagen för anpassningsplanen anser kommissionen med hänsyn till utvecklingsläget för högeffektiv kraftvärme (perioden innan EU:s energieffektivitetsmål på 20 % infördes) att beloppen för de nedsättningar som beviljats enligt KWKG 2002 efter november 2006 inte kan anses uppfylla samtliga kriterier i artikel 107.1 i EUF-fördraget och därmed omfattas av förordningen i enlighet med artikel 2 i förordning (EG) nr 994/98 som var tillämplig vid den tidpunkten (stöd av mindre betydelse) eller att de nedsättningar som beviljades från december 2008 till december 2010 skulle omfattas av den tillfälliga gemenskapsramen för statliga stödåtgärder för att främja tillgången till finansiering i den aktuella finansiella och ekonomiska krisen ([46]).

6.5 **Slutsats**

(167) Kommissionen konstaterar att Tyskland olagligen har genomfört nedsättningar av extra nätavgifter för vissa slutkonsumenter i strid med artikel 108.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Kommissionen konstaterar emellertid att dessa nedsättningar i sin ändrade utformning enligt lagen av den 22 december 2016 och kompletterade med anpassningsplanen är förenliga med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 c i fördraget.

7. **PRELIMINÄR GRANSKNING AV DEN AVSEDDA UTÖKNINGEN AV STÖDET TILL KRAFTVÄRMEANLÄGGNINGAR BASERAT PÅ KWKG 2016 I SIN ÄNDRADE LYDELSE ENLIGT LAGEN AV DEN 22 DECEMBER 2017**

(168) Som beskrivs i skäl 7 anmälde de tyska myndigheterna en ändring av stödordningen för kraftvärmeanläggningar, som kommissionen godkände den 24 oktober 2016. Ändringen innebär en förändring av villkoren för att kraftvärmeanläggningar ska få delta i de anbudsförfaranden som ska anordnas under vintern 2017/2018 för att välja ut kraftvärmeprojekt som ska få stöd. Till följd av den ändringen kommer kraftvärmeanläggningar som matar in el i slutna distributionsnät också att vara berättigade att delta i anbuden (nedan kallad *ändringen*). Kraftvärme som används för egen förbrukning skulle dock även fortsättningsvis vara uteslutna från stöd och omfattas inte av den anmälda ändringen. I följande avsnitt återges den preliminära granskningen av den ändringen i enlighet med artikel 4 i förordning (EU) 2015/1589.

7.1 **Förekomst av stöd**

(169) Till följd av den ändring som beskrivs i avsnitt 5 skulle ytterligare en kategori av kraftvärmeoperatörer vara berättigade att delta i anbudsförfaranden för att få en fast premie i tillägg till marknadspriset på el. Ändringen skulle alltså utöka kretsen av stödmottagare för den godkända stödordningen. Detta påverkar inte kommissionens bedömning av förekomsten av stöd i skälen 123, 128–137, 139 och 144 a i beslutet om att inleda förfarandet. Ändringen utgör alltså också en stödordning.

(170) Framför allt ger ändringen de berörda kraftvärmeanläggningarna tillträde till de anbudsförfaranden som anordnas för kraftvärmeanläggningar som matar in el i allmänna nät. De kraftvärmeanläggningar som väljs ut i anbudsförfarandet kommer att erhålla en premie i tillägg till marknadspriset. Detta ger dem en fördel framför andra elproducenter som enbart får marknadspriset för den el som de producerar. Fördelen är selektiv, eftersom enbart

([44]) Kommissionens beslut av den 22 juli 2009 om statligt stöd SA.26036 (C 24/2009) – Österrike – Stöd till stora elförbrukare (EUT C 217, 11.9.2009, s. 12).

([45]) Kommissionens beslut 2011/528/EU av den 8 mars 2011 om det statliga stöd C 24/09 (f.d. N 446/08) – som Österrike planerar att genomföra till förmån för energiintensiva företag, lagen om grön elektricitet (EUT L 235, 10.9.2011, s. 42).

([46]) EUT C 83, 7.4.2009, s. 1.

operatörer av kraftvärmeanläggningar och endast vissa typer av kraftvärmeoperatörer kan delta i anbudsförfarandet. Stödet finansieras med den extra nätavgift som beskrivs i avsnitten 2.2 och 2.3 och finansieras alltså med statliga medel av de skäl som beskrivs i avsnitt 6.1.2. Det är också troligt att fördelen påverkar handeln mellan medlemsstaterna och konkurrensen. Operatörer av kraftvärmeanläggningar som matar in el i slutna distributionsnät konkurrerar med elleverantörer som matar in el i allmänna nät. Eftersom el som matas in i allmänna nät handlas mellan medlemsstater och det finns konkurrens mellan medlemsstaterna är det sannolikt att den ändring som utökar möjligheten för kraftvärmeanläggningar som matar in el i slutna distributionsnät också påverkar handeln och konkurrensen mellan medlemsstater.

7.2 **Laglighet**

(171) Eftersom tillägget av en ny kategori kraftvärmeanläggningar som får delta i anbudsförfarandet ännu inte har antagits har Tyskland uppfyllt sina skyldigheter enligt artikel 108.3 i fördraget.

7.3 **Förenlighet**

7.3.1 *Bidrag till ett mål av gemensamt intresse*

(172) Målet för stödet är fortfarande det som beskrivs i skäl 148 i beslutet om att inleda förfarandet: det syftar till att öka miljöskyddet genom att främja el från mycket energieffektiv kraftvärme. Kommissionen konstaterar i detta avseende att de kraftvärmeanläggningar som skulle bli berättigade att delta i anbudsförfarandena skulle fortsätta att omfattas av kravet på hög effektivitet i linje med punkt 139 i riktlinjerna.

(173) Därför konstaterar kommissionen att ändringen bidrar till ett mål av allmänt intresse på samma sätt som den ursprungliga ordningen (se avsnitt 3.3.1.1 i beslutet om att inleda förfarandet).

7.3.2 *Behov av statligt ingripande och stimulanseffekt*

(174) Kraftvärmeanläggningar som matar in i el i ett privat nät motsvarar den typ av kraftvärmeanläggningar som i beslutet om att inleda förfarandet betecknas som *Kontraktor* (se skäl 23 i beslutet om att inleda förfarandet) och för vilka de tyska myndigheterna har lämnat in beräkningar av utjämnade kostnader för att producera energi och jämförelser med prognoser för marknadspriser (se tabell 5).

(175) Medlemsstaterna måste visa att ett statligt stöd är nödvändigt för att ta itu med ett marknadsmisslyckande som annars inte skulle gå att lösa (se punkt 37 i riktlinjerna). När det gäller kraftvärme förutsätter kommissionen att energieffektivitetsåtgärderna är inriktade på negativa externaliteter genom att skapa enskilda incitament för att uppnå miljömål för energieffektivitet och för minskade koldioxidutsläpp (se punkterna 35 och 142 i riktlinjerna).

(176) Enligt punkt 49 i riktlinjerna måste medlemsstaten visa att stödet stimulerar stödmottagarna att ändra sitt beteende i linje med det mål av allmänt intresse som stödet syftar till.

(177) De beräkningar som har lämnats in av de tyska myndigheterna (se tabell 5) visar att produktionskostnaderna för el från högeffektiv fjärrvärme (utjämnade kostnader för att producera energi) är högre än elmarknadspriserna och att denna verksamhet sannolikt inte skulle vara ekonomiskt lönsam utan stöd.

(178) Kraftvärmeanläggningar som omfattas av ändringen kommer enbart att få stöd om de väljs ut i ett konkurrensutsatt anbudsförfarande, varför kravet på form i punkt 51 i riktlinjerna inte behöver vara uppfyllt (se punkt 52 i riktlinjerna).

(179) Därför konstaterar kommissionen att de tyska myndigheterna har visat att stödet till kraftvärmeanläggningar som matar in el i privata nät är nödvändigt och att stödordningen kommer att få en stimulanseffekt.

7.3.3 *Stödets lämplighet, proportionalitet och förhindrande av otillbörlig snedvridning av konkurrensen*

(180) I linje med punkt 145 i riktlinjerna får statligt stöd betraktas som ett lämpligt instrument för att finansiera energieffektivitetsåtgärder, oberoende av i vilken form det beviljas. Premier i tillägg till marknadspriset är lämpliga stödinstrument för att kompensera kraftvärmeverk för de högre kostnaderna för att producera el från mycket effektiv kraftvärme, eftersom de är inriktade på de merkostnader som inte täcks av marknadspriset.

(181) Den anmälda ändringen skulle lägga till en ny kategori kraftvärmeoperatörer som kan delta i anbudsförfarandet för att få en premie i tillägg till marknadspriset. Den motsvarar driftsstöd för elproduktion i mycket energieffektiva kraftvärmeanläggningar. Därför är punkt 151 i riktlinjerna tillämplig för bedömningen av proportionaliteten.

(182) För bedömningen av proportionaliteten hänvisas i punkt 151 i riktlinjerna till de villkor som gäller för driftsstöd för el från förnybara energikällor enligt avsnitt 3.3.2.1 i riktlinjerna.

(183) De kraftvärmeanläggningar som omfattas av ändringen ingår i den kategori som definieras i punkt 151 a i riktlinjerna: den el som produceras kommer att säljas till allmänheten (om än till ett mer begränsat antal kunder än el som säljs till det allmänna nätet).

(184) För bedömningen av proportionaliteten hänvisas i punkt 151 i riktlinjerna till de villkor som gäller för driftsstöd för el från förnybara energikällor enligt avsnitt 3.3.2.1 i riktlinjerna.

(185) Enligt punkt 124 i riktlinjerna måste stödet beviljas som en premie i tillägg till det marknadspris som producenterna tillämpar när de säljer sin el direkt på marknaden. Dessutom måste stödmottagarna omfattas av standardbalanseringsansvar om det saknas likvida intradagsmarknader. Slutligen måste ordningen garantera att producenterna saknar incitament att producera el till negativa priser,

(186) Stödordningen är förenlig med punkt 124 a i riktlinjerna eftersom det stöd som betalas ut till utvalda företag kommer att betalas som en premie utöver marknadspriset och operatören av kraftvärmeanläggningen måste sälja elen på marknaden (se skäl 79). Operatören omfattas också av normalt balanseringsansvar (se skäl 79). Slutligen leder ordningen inte till några incitament för att producera vid perioder med negativa priser. Stödet betalas ut som en fast premie och till ett begränsat antal fullasttimmar. Detta ökar incitamenten för att sälja elen vid perioder av högre efterfrågan eftersom det kommer att ge största möjliga intäkter och minskar incitamenten för att producera vid perioder med negativa priser. Dessutom upphäver Tyskland stödet vid perioder med negativa priser (se skäl 79).

(187) Enligt punkt 126 i riktlinjerna ska stöd beviljas genom ett konkurrensutsatt anbudsförfarande från och med den 1 januari 2017.

(188) Ändringen uppfyller detta krav eftersom den består av ett tillägg av en kategori kraftvärmeoperatörer som är berättigade att delta i de anbudsförfaranden som kommer att anordnas från och med vintern 2017/2018. När det gäller frågan om strategisk budgivning konstaterar kommissionen att de tyska myndigheterna har gjort en undersökning av ekonomin hos kraftvärmeanläggningar som matar in el i privata nät och att den undersökningen visade att konkurrensfördelen var mycket mer begränsad än vad man till en början hade trott (om det ens fanns någon), varför risken för strategisk budgivning var tillräckligt låg för att det skulle gå att ta med den här typen av kraftvärmeanläggningar i samma anbudsförfarande. Dessutom angav de tyska myndigheterna att de kommer att ta med den här aspekten i utvärderingen av anbudsförfarandena och att om de upptäcker tecken på strategisk budgivning kommer de att ta itu med dem i samband med utformningen av anbudsförfarandena och anmäla ändringar i villkoren för stödberättigande och utformningen av anbudsförfaranden till kommissionen.

7.3.4 *Öppenhet*

(189) Ändringen påverkar inte de tyska myndigheternas åtagande om att tillämpa alla villkor som anges i avsnitt 3.2.7 i riktlinjerna. Åtgärderna är förenliga med bestämmelsen om öppenhet.

7.3.5 *Slutsats*

(190) Av de skäl som beskrivs i avsnitten 7.3.1–7.3.4 konstaterar kommissionen att stödet till nya högeffektiva kraftvärmeanläggningar som används i slutna distributionsnät är förenligt med riktlinjerna, särskilt avsnitt 3.4, och därför är förenligt med den inre marknaden i enlighet med artikel 107.3 c i EUF-fördraget.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

De nedsättningar av extra nätavgifter som Tyskland har infört i enlighet med KWKG 2016 i strid med artikel 108.3 i EUF-fördraget är förenliga med den inre marknaden i enlighet med artikel 107.3 c i EUF-fördraget efter ändringarna av den 22 december 2016.

Artikel 2

Individuellt stöd som har beviljats på grundval av de stödordningar som avses i artikel 1 utgör inte stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget om det, vid den tidpunkt det beviljades, uppfyllde villkoren i den förordning som har antagits i enlighet med artikel 2 i förordning (EG) nr 994/98, som var tillämplig vid den tidpunkt då stödet beviljades.

Artikel 3

Kommissionen godkänner den anpassningsplan för perioden 2011–2019 som Tyskland har anmält. Tyskland ska underrätta kommissionen om genomförandet av anpassningsplanen.

Artikel 4

Kommissionen gör inga invändningar mot den utökning av stödordningen som godkändes genom beslut C(2016) 6714 till att omfatta nya högeffektiva kraftvärmeanläggningar som används i slutna distributionsnät, som Tyskland planerar att genomföra på grundval av artikel 33a.2 b bb i KWKG 2016, ändrad genom lagen av den 22 december 2016, eftersom utökningen av stödordningen är förenlig med den inre marknaden i enlighet med artikel 107.3 c i fördraget.

Artikel 5

Detta beslut riktar sig till Förbundsrepubliken Tyskland.

Utfärdat i Bryssel den 23 maj 2017.

På kommissionens vägnar

Margrethe VESTAGER

Ledamot av kommissionen